

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 197 (3197)

СУБОТА, 18 жовтня 2003 року

У щойно відкритому після ремонту відділенні зв'язку №18 у Лисичанську (Луганська область) було проведено передплатну акцію «Голосу України». Всі присутні на церемонії відкриття одержали сувеніри від нашої газети, а перший передплатник «ГУ» — фірмові футболку і блайзер.

На знімку: щасливий власник призу «ГУ» водій Гаррі Шапура.

Фото Максима ЯКОВЛЕВА.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Кодекс про відходи на смітник?

Ранкове засідання 17 жовтня

Після оголошення депутатських запитів народні депутати обговорили проект Кодексу України про відходи. Доповідач — перший заступник Міністра економіки та з питань євроінтеграції Володимир Першин відзначив: щорічно у великих містах і селищах нагромаджується до мільярда тонн відходів, з яких переробляється лише 10 відсотків. Проектом документа передбачено звести нанівець вплив відходів на навколишнє середовище і здоров'я людей. Відходи набуватимуть статусу майна та будуть об'єктом права власності (вони можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності).

А на думку співдоповідача голови підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Юрія Ширка, проект кодексу не відповідає чинному законодавству, зокрема, спірними є надання позичок з державного та місцевих бюджетів, надання додаткових пільг, здійснення експортних операцій.

(Закінчення на 2-й стор.).

АКТУАЛЬНО

Тузла обростає проблемами

Розв'язати їх узявся депутатський десант українського парламенту, який цієї п'ятниці почав працювати на українському острові «Тузлинська коса».

Спеціальна комісія на чолі з народним депутатом України Анатолієм Матвієнком планує зустрітися з представниками кримського уряду і ВР автономії. На неодноразові офіційні звернення стосовно Тузли з боку кримського уряду, з боку Міністерства закордонних справ України та прикордонних військ немає відповіді досі. Ніхто не знає, де Росія планує закінчити будівництво дамби в напрямку українського острова Тузла. Ніхто не бачив експертних оцінок екологічних наслідків будівництва дамби.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЧИ ЗІГРІТІ ВИ, ЛЮДИ?

Багаті не змерзнуть

У Бердянську (Запорізької області), тільки за офіційними даними, автономне опалення вже встановили близько 300 осіб із 32 тисяч абонентів місцевих тепломереж. «Автономка» (гаряча вода і батареї потрібної температури цілий рік), вартість якої 1000—1500 умовних одиниць, окупається за декілька років. У курортному містечку працює ряд фірм з автономного опалення.

Скористатися такими послугами є охочі і в обласному центрі. Попри величезну кількість дозвільних документів дедалі більше запоріжців зважуються на цей крок. Автономні системи опалення вигідні всім, окрім, зрозуміло, тепломереж. Адже ідуть не пільговики, а платоспроможні клієнти, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

Дні газети на Вінниччині

З 27 по 31 жовтня ц. р. група журналістів «Голосу України» працюватиме на Вінниччині. Під час Днів газети, що проводитимуться протягом цього часу, заплановано низку заходів, мета яких — популяризація видання Верховної Ради, пошук цікавих тем, зустрічі з неординарними особистостями краю. До участі у газетній акції, що вже стала традиційною, запрошуємо народних депутатів України від Вінниччини.

Пропозиції щодо проведення Днів газети на Вінниччині просимо читачів газети надсилати письмово на адресу: м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7, а/с 26, корпункт «Голосу України», або по тел. у Вінниці — 32-40-16, у Києві — 454-84-42.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Нестеров М.В. (1862—1942 рр.)

Наташа Нестерова на садовій лаві (1914 р.)

Дерево, олія

Музей російського мистецтва, Київ

Завтра — День працівників харчової промисловості

КОЛИ ХЛІБ, ТОДІ Й РОЗУМ

Сердечно вітаю вас з професійним святом — Днем працівників харчової промисловості.

В умовах економічного відродження України пріоритетним завданням стає підвищення життєвого рівня населення. Працівники галузі усвідомлюють значення своєї діяльності для його розв'язання.

Завдяки самовідданій праці вам вдалося в останні роки досягти високих темпів зростання виробництва, істотно оновити асортимент продукції. Це дало можливість вітчизняним виробникам харчових продуктів завоювати передові позиції на внутрішньому продовольчому ринку, привернути до себе увагу споживачів у багатьох країнах світу.

Трудівникам харчової промисловості властиві відповідальне ставлення до дорученої справи, творчий пошук, прагнення збільшити внесок у розвиток економіки України. Немає сумнівів, що ви докладатимете ще більше зусиль для задоволення попиту населення на високоякісні харчові продукти.

Верховна Рада України і надалі удосконалюватиме законодавчу базу розвитку харчової промисловості.

Бажаю вам міцного здоров'я, добра, злагоди, нових трудових звершень.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

«БЕЗ СПОЖИВАЧА МИ НІЧОГО НЕ ВАРТІ», —

каже генеральний директор м'ясопереробного заводу «Колос — чернівецькі ковбаси» Ігор КІБИЧ

Цей суперсучасний завод — один із найпотужніших підприємств галузі та найбільший платник податків у дотаційній Чернівецькій області, бюджет якої в основному наповнюють підприємства переробки. Сьогодні завод, який виробляє понад 40 тонн різноманітних ковбас і копченостей щозміни, реалізує свою продукцію у більш ніж 10 містах України, зокрема й у столиці. На підприємстві трудиться майже півтори тисячі працівників, які отримують пристойну зарплату та забезпечені розвиненою інфраструктурою відпочинку. Ставку керманичі місцевої м'ясопереробки роблять на молодих менеджерів на всіх напрямах діяльності. Щороку за кордоном на кращих м'ясокомбінатах Америки та Австрії підвищують кваліфікацію майже 100 працівників, адже попри утвердження на ринку нових сортів смачної продукції буковинські ковбасники прагнуть повернути кращу рецептуру та славу давніх чернівецьких майстрів, відомих колись на всю Європу.

Навіть з огляду на те, що Буковина має поважні традиції у галузі тваринництва, за словами генерального директора МПЗ «Колос — чернівецькі ковбаси» Ігоря Кібича, одним із важливих завдань є забезпечення сировиною. І з цим чернівецькі ковбасники справляються з честю. Вже сьогодні у системі свинокомплексу МПЗ «Євросвинка» на фермах з найсучаснішим обладнанням підростають близько п'яти тисяч свиней голландської породи. Отож м'ясо і бекон на завод постачають безперебійно. Якісна продукція місцевого виробництва витіснила з ринку області зарубіжні ковбаси. Мало того, керівництво МПЗ «Колос — чернівецькі ковбаси» уже всерйоз думає про масову експортну інтервенцію.

(Продовження теми на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Осінні акорди

Ужгород уже вчетверте приймав учасників Міжнародного дитячо-юнацького мистецького фестивалю «Срібний дзвін». Сім днів майже 200 юних митців з України, Росії, Польщі, Угорщини, Молдови, Білорусі змагалися у шести номінаціях і в трьох вікових категоріях.

Серед переможців — харківчанка Дарія Блискавка (духові інструменти), скрипалі Леся Кот з Києва та Сергій Коптяєв з Єнакієвого, гітарист Зот Малахов з Росії, піаніст Вільгельм Деме з Мукачевого. Кращими композиторами визнано Вероніку Шестакову з Ужгорода та Мате Бейла з Будапешта.

Гран-прі «Срібного дзвону» присуджено скрипальці Ірині Гінтовій з Києва, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

На 38 відсотків...

зросли протягом дев'яти місяців нинішнього року обсяги виробництва в Кіровограді. Водночас на підприємствах міста на півмільйона збільшилася заборгованість із заробітної плати. А її загальна сума сягнула майже десяти мільйонів гривень. Як повідомив начальник управління економіки Кіровоградського міськвиконкому Юрій Слоневський, найбільше від безгрошів'я потерпають працівники будівельної, торговельної і комунальної сфер, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Або дорожче, або легше

Втримати ціни на хліб Хмельницькому хлібокомбінату, який є основним постачальником продукту в області, не вдалося. Вартість пшеничного буханця зросла із 1,2 гривні до 1,6. Житній відпускають за старою ціною, натомість вагу його зменшено з 950 до 900 грамів. Більш як на третину подорожчає нарізний батон. Утім, гарантій стабілізації цін ніхто не дає, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Футбол. Суперник дніпропетровського «Дніпра» в другому раунді Кубка УЄФА — «Динамо» (Хорватія, Загреб). Матчі відбудуться 6 і 27 листопада

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Кодекс про відходи на смітник?

Ранкове засідання 17 жовтня

(Початок на 1-й стор.).

Неприйнятним, на думку парламентарія, є і створення спеціального повноважного органу у сфері поводження з відходами як з вторинною сировиною. Надання цьому органу повноважень стосовно ліцензування суперечить чинному законодавству.

Його підтримав Юрій Кармазін («Наша Україна»), наголосивши, що метою кодексу є лише створення нового органу, а не розв'язання проблем і запропонував «відправити кодекс на смітник».

Більшість промовців зазначали, що проект треба відхилити, бо екологічні проблеми обійдено стороною. А профільний комітет запропонував парламенту відхилити урядовий проект Кодексу України про відходи. Крім того, цей документ передбачає створення спеціального повноважного органу, який має видавати спеціальні дозволи та ліцензії господарюючим суб'єктам, перебравши на себе всі кошти. Але куди спрямовуються фінанси, не визначено.

Верховна Рада розглянула в першому читанні законопроекти

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері поводження з відходами», «Про упаковку та відходи упаковки» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері поводження з відходами».

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради поінформував про входження Василя Онопенка до фракції БЮТ та про вихід Григорія Калетніка з «Європейського вибору».

Олена ГОРБУНОВА.

Партійні вибори — панацея від усіх бід?

Вечірнє засідання 16 жовтня

Після голосування за обрання суддів Голова Верховної Ради Володимир Литвин запропонував депутатам обговорити, як розблокувати роботу парламенту. Він відзначив, що численні консультації між лідерами фракцій та груп, що відбувалися під час незапланованих перерв, і пропозиції з боку опозиційних фракцій зводилися лише до одного: доки не буде прийнято закон про парламентські вибори на пропорційній основі (тобто лише за списками політичних партій та блоків), робота Верховної Ради не налагодиться.

Думки депутатів у сесійній залі були цілком різні. Лідер соціалістів Олександр Мороз запропонував підготувати такий варіант виборчого закону, який влаштував би всіх, і внести узгоджений варіант законопроекту на голосування наступного четверга, 23 жовтня, до розгляду та прийняття рішення стосовно проекту Держбюджету-2004. Лідер фракції СДПУ (о) Леонід Кравчук відзначив, що треба підготувати такий законопроект, який відповідав би інтересам і депутатів-мажоритарників, обраних в округах, і політичних партій. Комуніст Адам Мартинюк заявив: пленарне засідання парламенту блокує не опозиція, а більшість, загальмувавши політичну реформу.

Член фракції «Регіони України» Іван Бастрига сказав, що його фракція наполягає на продовженні роботи парламенту та голосуванні за питання, які вже погоджено. А для втихомирення політичних пристрастей у сесійній залі довкола виборчого законодавства запропонував виділити ще тиждень на дискусії та переговори. Віктор Мусіяка («Європейський вибір») запропонував створити у Верховній Раді робочу групу з доопрацювання закону про вибори народних депутатів. На це Володимир Литвин відповів, що така пропозиція вже лунала на погоджувальних радах, однак не мала підтримки серед усіх фракційних лідерів. Валерій Пустовойтенко (НДП) нагадав лідерам фракцій про протокол політичних домовленостей щодо проведення політичної реформи.

Голова Верховної Ради запропонував депутатам проголосувати за обговорення виборчого закону наступного тижня — у середу, 22 жовтня, після парламентських слухань про українсько-російські відносини або провести спеціальне засідання парламенту з цього питання у вівторок. Однак депутати так і не змогли прийняти жодного рішення, і глава парламенту достроково закрив пленарне засідання.

Юліана ШЕВЧУК.

ПІДСУМКИ

Свято кожного — принаймні тричі на день

Полиці павільйонів у столичному Українському Домі вгиналися від різноманітних вин, коньяків, сирів, ковбас вітчизняного виробництва. Виставку на честь Дня працівників харчової промисловості відкривав аграрний віце-прем'єр Іван Кириленко. Він наголосив на загальному зростанні обсягів виробництва у галузі. 94 відсотки продуктів, що реалізуються в крамницях України, — наші, вітчизняні. А свідчення того, що галузь розвивається, — хоча б такий факт: лише за перше півріччя харчова промисловість отримала 1 млрд. доларів США інвестицій.

А за годину до урочистої події тут же відбулася прес-конференція Міністра агрополітики Сергія Рижука. Теми, які на ній порушувалися, були дещо буденніші. Міністр запевнив: попри невисокий цьогорічний врожай зернових — поки що зібрано 20,5 — 21 млн. тонн збіжжя — три види хлібобулочних виробів не дорожчатимуть. Йдеться про «Український», «Дарницький» хліб та звичайний батон. Стримувати ціну допоможе закордон. Нині закуповуємо пшеницю не лише в Росії й Казахстані. Роль годувальників також виконують Канада та Америка. Сергій Рижук переймався також «зайвим» цукром. Кількість його, звареного в Україні, дорівнюватиме кількості внутрішнього споживання. А лишок — 700 тисяч тонн солодкого піску, виник внаслідок імпорту великих партій цукру-сирцю. Міністр закликав виробників вивозити зроблену із заморської сировини солодку продукцію за межі країни.

Цього дня вшанували найкращих виробників-харчовиків. Їх відзначено пам'ятними нагородами і грамотами. А найбільшу увагу відвідувачів виставки, серед яких було чимало людей пенсійного віку, привернули павільйони, де можна було щось продегустувати.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про внесення змін до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України четвертого скликання

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України четвертого скликання, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 3 липня 2003 року, стосовно роботи парламенту в жовтні 2003 року, передбачивши проведення 23 жовтня пленарних засідань.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
14 жовтня 2003 року.
№ 1227-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про надзвичайну ситуацію у місті Артемівську та Артемівському районі Донецької області

У місті Артемівську та Артемівському районі Донецької області 10 жовтня 2003 року сталася пожежа на військових складах, яка спричинила вибухи значної кількості боєприпасів. Це призвело до пошкодження багатьох будівель міста і району, інших матеріальних збитків, значного ускладнення екологічної ситуації.

З метою надання ефективної допомоги громадянам, ремонту пошкоджених будівель, відновлення систем житлово-комунального господарства, очищення території від вибухонебезпечних предметів Верховна Рада України **постановляє:**

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

вжити термінових заходів щодо надання необхідної допомоги в подоланні наслідків вибухів у місті Артемівську та Артемівському районі Донецької області;

виділити з резервного фонду державного бюджету 16 мільйонів гривень, у тому числі: Донецькій обласній державній адміністрації для відбудови житлово-комунального господарства міста Артемівська та Артемівського району Донецької області — 6 мільйонів гривень, Міністерству оборони України і Міністерству України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи для ліквідації наслідків надзвичайної події на військових складах — 10 мільйонів гривень;

забезпечити проведення інвентаризації майна, що зберігається на військових складах Збройних Сил України, перевірку стану зберігання цього майна, озброєнь і техніки та проінформувати Верховну Раду України до 15 грудня 2003 року.

2. Рекомендувати Міністерству внутрішніх справ України та Генеральній прокуратурі України провести всебічне об'єктивне розслідування обставин, пов'язаних з надзвичайними подіями у місті Артемівську та Артемівському районі Донецької області, і проінформувати Верховну Раду України у місячний термін.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
14 жовтня 2003 року.
№ 1229-IV.

Тузла обростає проблемами

АКТУАЛЬНО

(Початок на 1-й стор.).

— Ми хочемо продемонструвати нашу небайдужість і солідарність з тими, хто захищає територіальну цілісність України, — зазначив А. Матвієнко. — Інформацію, зібрану під час поїздки, депутати планують винести на розгляд пленарного засідання сесії Верховної Ради наступного четверга.

Парламентарії переконались, як щодоби росіяни прискорюють і без того авральні темпи будівництва дамби. Українці у відповідь поставили біля свого острова земснаряд. Він поглиблюватиме берег і фарватер та ускладнить засипання прикерченської ділянки, якщо до цього дійде. Адже досі невідомо, де зупиняться кубанські будівельники. Не змогла з'ясувати це й місцева кримська влада. Не допомогли й регулярні телефонні дзвінки голови міськради Керчі Олега Осадчого главі райадміністрації Темрюкського району. Росіяни не заперечують, але й не стверджують, що прагнуть з'єднатися з островом Тузла.

Депутати керченської міськради вже звернулися до президентів обох країн, які розділяє Керченська протока, з проханням вчасно зняти напруження на кордоні. За таких темпів спорудження дамба може дійти до українського кордону вже через два-три дні. Кримський прем'єр Сергій Куніцин припускає, що загачувальники Керченської протоки можуть перетнути державний кордон. Голова уряду автономії стверджує: «будівництво дамби вже завдає економічних збитків обом сусідам — замулює фарватер, погіршує проходження вже й мілководних суден, екологічний стан району та міграцію риб. Будівництво російської дамби може спричинити затоплення української коси і частини Таманського півострова Росії». «Такі рішення, що приймаються одразу після саміту глав держав у Ялті, коли президенти Росії та України підписали угоду про створення Єдиного економічного простору, інакше між провокаційними назвати не можу. Такі дії спрямовані на підрив довір'я один до одного», — упевнений Сергій Куніцин.

Несподівана для українців поява російської загати на спільній протоці між Чорним і Азовським морями може пояснюватись і тим, що Москва не хоче платити Києву за користування Керч-Єнікальським каналом і Керченською протокою. А це — 15—18 млн. доларів на рік за прохід російських суден через територіальні води України. Україна контролює і фарватери, а це багатомільйонні канальні й лоцманські збори за проведення ними майже дев'яти тисяч кораблів щороку. Україна має й переважне право на розробку багатих мінеральних ресурсів підводного шельфу, де міститься щонайменше 125 перспективних нафтогазових родовищ. Тому Росія так давно і настирливо вимагає спільного використання Азовського моря. Як відомо, морський кордон там усе ще не визначено...

З першого ж дня будівництва російської дамби додалося турбот нашим прикордонникам: межу нашої держави сусіди порушують майже щодня. З нашого блок-поста, звідки до російського кордону лише півтори сотні метрів, добре видно й без біноклів, як російські плавзасоби зачастили в територіальні води України. Як розвиватимуться події далі, не знає ніхто.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фахівці працюють, населення хвилюється

Сільський голова села Подвір'ївка б'є на сполох, стверджуючи, що молдовська сторона тихою сапою загарбала майже три гектари землі разом із дорогою, яка веде до райцентру, що належить його сільській раді.

— Для Молдови ця дорога не має жодного значення, оскільки вона не заасфальтована, а для нас — це зв'язок із цивілізацією, — заявив Олександр Чунтул.

За словами голови, йому вдалося під час роботи комісії з питань демаркації українсько-молдовського кордону вивчити мапу, на якій він побачив, що 2,9 га подвір'ївської землі, де розташовані пасовища, вже акуратно відкраяні молдованами.

— Молдовани і раніше, скориставшись байдужістю українських прикордонників, уже відрізали від нашої території частину майна з колодязем, що належало одному подвір'ївському фермерові, — стверджує голова.

За словами О. Чунтула, поки прикордонники вивчають питання, у селі активно працюють співробітники СБУ, які перевіряють, чи, бува, він або хтось інший не продав землю сусідній державі. Виконком подвір'ївської сільської Ради Кельменецького району звернувся до Державної комісії з демаркації кордону між Республікою Молдова і Україною з вимогою повернути дорогу і землі, прилеглі до неї, українському селу.

Тим часом прикордонники не підтверджують інформацію про незаконне захоплення Молдовою трьох гектарів землі Подвір'ївської сільської ради Кельменецького району Чернівецької області. За словами члена українсько-молдовської демаркаційної комісії генерала Бориса Трегубова, комісія ще не приймала рішень стосовно цієї ділянки кордону, тому вважати його українським або молдовським не можна.

Делімітація українсько-молдовського кордону проходила у 1995 році, однак прив'язка лінії кордону, за словами генерала, на цій місцевості ще не затверджена. Відповідні заходи заплановано на 20—22 жовтня. Також Б. Трегубов заявив, що сільський голова, вірогідно, спілкувався не з членами демаркаційної комісії, а з групою технічних експертів, які проводили винесення лінії кордону на місцевість. Жодних повноважень на прийняття рішень щодо проходження лінії кордону вони не мали.

— «Червону лінію» визначено, — заявив Борис Трегубов, — вона затверджена Президентом і парламентом, але тепер її потрібно провести на місцевості і на плані. Якщо земля, про яку йдеться, українська, то вона залишиться українською, якщо молдовська — відійде Молдові. Такі випадки під час делімітації трапляються нерідко, і вони не є підставою для прикордонних конфліктів.

Але навчені гірким досвідом сусідньої ГЕС-2 та спорудженням росіянами дамби у Керченській протоці мешканці Подвір'ївки бояться, що поки прикордонні чини впраатимуться у красномовстві та виявах добросусідства, «червона лінія» накриє їхні землі, пасовища і дорогу.

Сергій СУЛИМА.

Чернівці.

ФОТОФАКТ

Запоріжжя прикрасив новий житловий стоквартирний будинок по вулиці Гагаріна. Новобудова — результат співпраці інвестора і генерального підрядника холдингової компанії «Київміськбуд» з працівниками підприємства «Автобудтрест» ЗАТ «ЗАЗ».

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

СПОРТ

Накарбували скриню нагород

Важка атлетика. Валенсія (Іспанія). Чемпіонат Європи серед юніорів. Українські спортсмени завоювали вісімнадцять нагород. Тринадцять із них дісталися дівчатам! Ось імена тих, хто виступив найяскравіше. В категорії до 63 кг Наталя Давидова з Херсона у ривку з результатом 100 кг виграла малу золоту медаль. У поштовху Наталка була друга, а в сумі — велике «золото». Харків'янка Катерина Резинова в цій самій категорії виборола мале «срібло» і сумарну «бронзу».

Три срібні нагороди на рахунку Наталі Троценко (53 кг). Такий само показник і в Юлії Довгаль (86 кг). Рівненчанка Мирослава Сулим була другою у ривку, третьою — у поштовху і в сумі — «бронзовою».

В юніорів два «золота» і «срібло» завоював Микола Гордійчук. У категорії до 94 кг син уславленого українського важкоатлета Володимира Гордійчука переміг у сумі і був кращий у ривку (177,5 кг). Віталій Волков у ривку зміг завоювати срібло, і навіть четверте місце, показане в поштовху, принесло нашому атлетові в сумі «бронзу».

Нанні починає динамівську серію

Футбол. Кубок УЄФА. Перший раунд. Матчі-відповіді. «Вікторія» (Чехія) — «Брондбю» (Данія). 0:1 (перший матч — 0:1). «Тепліце» (Чехія) — «Кайзерслаутерн» (Німеччина). 1:0 (2:1). «Кернтен» (Австрія) — «Фейєноорд» (Нідерланди). 0:1 (1:2). «Шальке-04» (Німеччина) — «Камен» (Хорватія). 1:0 (0:0).

Першість України. 13-й тур. «Арсенал» — «Красилів-Оболонь». 2:1. «Система-Борекс» — «Динамо-2». 0:2. Свій рахунок забитим динамівським м'ячам розпочав аргентинський форвард Роберто Нанні. Спопдіватимемося, що згодом і в основному складі клубу проявлятиться бомбардирські якості цього здібного нападника.

В. Б.

Лідер соціалістів Олександр Мороз запропонував підготувати такий варіант виборчого закону, який влаштував би всіх

Дзвеніла струна пісенної Волини

ТВОРЧІ ЗВІТИ ОБЛАСТЕЙ

Кількома сенсаціями відзначився творчий звіт майстрів мистецтв і художніх колективів Волинської області.

Перша. Серед почесних гостей, яких перед початком концерту традиційно запрошують на сцену Національного палацу «Україна», цього разу була державна особа, котра начебто немає жодного стосунку до їхнього іспиту у столиці — Міністр освіти і науки України Василь Кремень. Йому було надано слово одразу після першого керівника регіону — голови обласної адміністрації Анатолія Француза. Міністр розпочинає розповідати присутнім, який гарний і близький йому цей край тощо. А вже згодом дає відповідь допитливим глядачам: він, як член уряду, вже три роки відповідальний за цю область.

Для мене, автора цієї і попередніх публікацій про творчі звіти регіонів, це повідомлення набуло особливого значення. Бо в одній з них доводилося наголошувати, що звіти проводять у рамках заходів Року культури в Україні, який проходить під патронатом Президента України. Що, до речі, як і попередні учасники, волиняни також зазначили у програмі. Та водночас вважав за необхідно зауважувати: чому на патронованих Президентом заходах не завжди присутні навіть представники його адміністрації, а тим паче Кабінету Міністрів? Хоча на останніх звітах був заступник Міністра культури і мистецтв України Василь Романчишин. Цього разу він «примчався» до палацу «Україна» з культурно-мистецького свята «Седнівська осінь», що відбулося того самого дня на Чернігівщині. Повідомлення про це, між іншим, у глядачів викликало повагу до міністерства і надало більшого значення звіту області.

А присутність Василя Кременя наштовхує на таку пропозицію. А чому б не вийти на зустріч із земляками іншим міністрам (якщо вони є), відомим державним особам, громадським діячам? Це було б, мабуть, взаємно цікаво і приємно.

Друга за послідовністю сенсація. З'ясовується, що у нас є не просто товариство, а міжнародне громадське об'єднання «Волинське братство». Очолює його відомий юрист, президент Укрін'юрколегії Данило Курдельчук, який теж був серед почесних гостей і виступав. Ця зустріч у палаці «Україна» волинян-киян і приїжджих земляків створювала атмосферу сімейності, родинного братерства. Що слугує переконливим доказом цієї доброї справи — проведення творчих звітів областей.

Сенсація третя. Точніше сказати — треті. Довго не вщухали оплески після того, як учень Луцької музичної школи № 1 Андрій Максимчук віртуозно і майстерно виконав на піаніно «Веселого кабальєро» П. Фросіні. Він уже, до речі, лауреат кількох міжнародних конкурсів. Здавалося б, оце і все з молодих творчих паростків, котрі підростають на Волині. Аж ні. Бо одразу за ним на сцену вийшов інший учень цієї школи, також лауреат міжнародних і всеукраїнських конкурсів, стипендіат Українського фонду культури баяніст Юрій Водик.

На знімках: Василь Зінкевич, можливо, з майбутнім золотим голосом Волині Владою Маринчук; Аматорський духовий оркестр Луцького міського народного дому «Просвіта», який очолює Анатолій Вихованець.

Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

(Закінчення на 4-й стор.).

«Виправляли» аж до ампутації

СВАВІЛЛЯ

Кримінальну справу порушено стосовно посадових осіб Волноваської виправної колонії № 120 (Донецька область). Засуджений, 1978 року народження, потрапив до міжобласної лікарні із діагнозом забиття м'яких тканин обох стоп. Їх довелося ампутувати, після чого пацієнта визнано інвалідом II групи на один рік. Засуджений стверджує, що травму отримав від працівників колонії після того, як відмовився виконати законну вимогу адміністрації. Кримінальну справу порушено за ознаками статті 365, частина 2 Кримінального кодексу — перевищення влади або службових повноважень, повідомила прес-служба обласної прокуратури.

А ось одна мешканка виправного закладу отримала шанс поліпшити умови проживання. Під час медичного обстеження в Артемівському слідчому ізоляторі з'ясувалося, що одна із підслідних вагітна. Пікантність ситуації в тому, що жінка вже кілька років перебуває під вартою. Як пояснила сама ув'язнена, вступити в інтимні стосунки із «товаришем по нещастю» вона встигла під час перебування в ізоляторі тимчасового утримання Красноармійського міськвідділу міліції — завдяки хабареві працівнику ізолятора. Стосовно посадових осіб ІТУ прокуратура порушила кримінальну справу — за фактом зловживання службовим становищем із корисливих мотивів, усупереч інтересам служби, які спричинили тяжкі наслідки. В деяких випадках законом передбачено звільнення від покарання вагітних жінок та тих, хто має неповнолітніх дітей.

Ліна КУЩ.

ОСВІТА

Гроші за інтелект

Стипендії голови Рівненської облдержадміністрації Миколи Сороки цього навчального року одержуватимуть: 41 студент вузів області, 14 призерів IV етапу всеукраїнських олімпіад з базових дисциплін та III етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів—членів Рівненського відділення Малої академії наук України. Минулого навчального року було 52 стипендіати. У такий спосіб керівник області заохочує до навчання талановиту молодь і дає зрозуміти, що за інтелект теж можна одержувати гроші.

Олександра ЮРКОВА.

АНОМАЛІЇ

Що криється під землею?

З давніх-давен люди прагнули заритися глибше у землю. То щоб укритися від нападів пожадливих сусідів, то, навпаки, щоб запроторити надто вільнодумних співвітчизників. А в мирний час під землею будували веселі винні погрібці й суворі чернечі келії, ховали померлих і видобували каміння для наземних будов. Під будь-яким містом з історією в кілька сотень років лежать шари й шари — підземелля і катакомби, свого часу пробиті в товщі скель чи прориті в м'якому ґрунті. Ми ходимо над ними щодня і навіть не підозрюємо, що криється в нас під ногами.

Що цікавого може бути в міських підземеллях? Насамперед — сам дух таємниці. Всупереч стереотипам навіть «компетентні органи» не дуже добре знають, що знаходиться за два-три метри під землею. Причин цього кілька. По-перше, різні відомства й організації працюють під землею у своїх інтересах. Хтось риє тунелі для нового водогону, хтось тягне лінію метро, а хтось ховає докази. А по-друге, історично склалося так, що землю під містами не рив тільки ледачий, і вирили її чимало.

Багато хто чув про московські лабіринти, паризькі катакомби, гігантські німецькі підземелля Кенігсберга, але мало хто здогадується, що під його рідним містом теж криються свої таємниці. У минулому жодна фортеця не обходилася без підземних оборонних споруд. Галереї використовували для забору води, для зберігання припасів, для прихованого виведення військ за межі міста. Трохи пізніше почали споруджувати мінні ходи і контрходи. Але найзначнішими штучними підземеллями стали штольні для видобутку будівельного матеріалу — катакомби.

Під Одесою розташоване найбільше рукотворне підземне спорудження у світі. Розвідана довжина одеських катакомб становить 2500 км. (Для порівняння: довжина римських катакомб — 800 км, а підземного Парижа — 300.) Це ціле підземне місто, де штучно прокладені тунелі з просторими залами перетинаються з природними печерними системами. Ніхто не має точного плану підземних порожнеч, оскільки розробки запасів каменю вели стихійно. Навіть знавці цього лабіринту не можуть відповісти на багато запитань, пов'язаних з одеськими катакомбами.

Дехто стверджує, що катакомби починаються там, де брат адмірала — будівника Одеси Фелікс де Рибас розбив 1806 року, на місці старого мусульманського цвинтаря, перший міський сад. Але спочатку старий цвинтар замостили кругляком і на ньому вирував Грецький базар. А поруч з базаром, у темному провулку, і містився головний вхід-вихід підземного лабіринту. Дотепер одесити розповідають про те, як люди в центральній частині міста зникали серед білого дня. Йшла собі людина — і раптом немає її, як крізь землю провалилася.

Кажуть, що одного разу безвісти пропало троє поліцейських, яким доручили розшукати коштовності з пограбованого ювелірного магазину на Італійській вулиці. Потім канув у невідомість якийсь Кафаджі, громадянин, який намагався шукати скарби грабіжників. Пізніше така ж доля спіткала десятки сміливців, що погналися за примарним сяйвом неправедних багатств.

Злодії, бандити і контрабандисти з покоління в покоління користувалися підземними комунікаціями Одеси, що простяглися від центру до віддалених районів міста, які мали свої каменоломні. «Підземне братерство» особливо збільшилося на 1915 рік, коли в катакомбах знайшли сховок дезертири й одесити, що ухилялися від призову до армії. З них сформувалися великі банди. Одну банду, особливо зухвалу, очолив якийсь Ванька Ключник. Стіни і склепіння бандитського «офісу» були оббиті перськими килимами, колони прикрашені дзеркалами і канделябрами, на виступах стояли годинники, на полицях красувалися бронзові скульптури і срібний посуд. «Келія святого ченця», де Ванька Ключник заподіяв собі смерть, і понині вабить шукачів скарбів. Але поки що нікому не вдалося дістатися до його цінностей, схованих, як вважають, в одному з прилеглих до «келії» 50-метрових колодязів.

Чимало давніх загадок зберігають і підземелля Києва. Славетні лаврські печери широко відомі. Але вони — лише мала частина прихованих підземель Києва. У працях закордонних учених середини XVII століття повідомлялося, що київські печери проходять під Дніпром аж до Чернігова, Смоленська, Москви. «Міжміські» підземні комунікації, швидше, вигадка, а от ходи, що зв'язують центр міста з лівобережжям, цілком імовірні.

У каталозі підземних штучних споруд на території Києва нараховується понад триста печер рукотворного походження. Розташовані вони на глибині 5—20 метрів, у лесовій породі. Найдревнішими вважають печери в районі Кирилівської церкви. Вік однієї з них вчені визначають у чотири тисячі років! За легендами, десь тут гетьман Мазепа перед утечею сховав свої багатства, пошуки яких безуспішно тривають вже більш ніж двісті років.

А в Смородинських печерах досі є підземелля, в якому, за переказом, ховався змій, переможений Кирилом Кожум'якою. Слідів чудовиська, як, утім, і скарбів, ще ніхто не знайшов.

Про кожен древній комплекс печер є свої перекази. Наприклад, легенда пов'язує походження Варязьких печер, що безпосередньо приєднуються до Дальніх печер Печерського монастиря, з місцем стоянки купців, які йшли «з варягів у греки». Як розповідають, десь тут заритий скарб латинського срібного посуду.

Майже в первісному вигляді збереглася частина печери в Китаївській пустині. Її заснування пов'язують з ім'ям великого князя Андрія Боголюбського. Проведені на початку XX століття розкопки показали, що печера є лише частиною прихованого великого підземного міста, про яке майже нічого невідомо.

Чимало таємниць зберігають і керченські катакомби, і підземелля Львова, Луцька, Вінниці, і підземні укріплення Севастополя, і розкидані по всій Україні фортифікаційні споруди — від кам'янецьких казематів до залишків «лінії Молотова» і руїн гітлерівської ставки «Вольфшанце», а також сотні інших загадкових споруд у багатьох містах. У них, просто під нашими ногами, існує незвідане, чекаючи на своїх дослідників. При цьому слід пам'ятати, що земля неохоче розстається зі своїми таємницями, і дослідження підземель — справа дуже небезпечна, потребує спеціальної підготовки і досвіду. Тому не варто самостійно обстежувати невідомі лази, залиште це заняття професіоналам — ціна помилки у світі підземель зазвичай одна: людське життя.

Олег ДЕНИСОВ.

ТРАНСПОРТ

Реверсом — по пробках

Протягом січня—вересня цього року в Україні зареєстровано 24428 дорожньо-транспортних пригод, в яких 4142 особи загинуло і 27459 поранено. За цей період зафіксовано понад 4 мільйони випадків порушення Правил дорожнього руху. Проте покарати недисциплінованого водія чи пішохода вдається не завжди. За підрахунками державтоінспекторів, щороку через нестягнення штрафів український бюджет втрачає 200 мільйонів гривень. Порушники зазвичай повідомляють інспекторам для протоколів неправильну домашню адресу, що неабияк заплутує судочинну систему.

На прес-конференції за участю заступника Міністра внутрішніх справ України Анатолія Присяжнюка та начальника Департаменту ДАІ МВС України Сергія Каракая порушувалася й низка інших проблем, які постають нині перед Державтоінспекцією. Зокрема, йшлося про необхідність пильнішого контролю за численними автошколами, якість навчання в яких часто залишає бажати кращого.

Особливу увагу було приділено Києву, адже за останні три—чотири роки в столиці втричі збільшилася кількість автомобілів. Розв'язувати проблему пробок будуть і за допомогою активнішого використання реверсного руху. Скажімо, зранку більшу частину транспортних артерій можна відвести під пересування автомобілів зі «спальних» районів до центру, а ввечері — навпаки.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

Алгоритм розв'язання «дорожнього вузла»

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Києві треба «припинити шалені швидкості будь-якими засобами, особливо біля шкіл», вважає заступник голови Київської міськдержадміністрації, начальник Головного управління транспорту Іван Салій. Одним з них стане поява на найбільш навантажених автодорогах гумових «лежачих поліцейських».

За словами І. Салія, встановлення гумових перешкод — частина підготовленої Головним управлінням транспорту програми дорожнього руху і його безпеки, яку буде винесено на затвердження найближчої сесії Київради.

Програма також передбачає оптимізацію світлофорного господарства. На сьогодні в Києві є 535 світлофорів, однак близько 160 не відповідають технічним вимогам. Тепер вони перебувають на балансі приватної структури, а згодом перейдуть новоствореній організації «Київдорсервіс», у компетенції якої будуть питання безпеки руху.

Крім світлофорів, «Київдорсервіс» опікуватиметься дорожніми знаками, встановлюватиме «лежачих поліцейських», проводитиме евакуацію на штрафмайданчики автомобілів-порушників, проводитиме моніторинг стану доріг та оперативно реагуватиме на складні дорожні ситуації.

І. Салій також повідомив про рішення передати паркінги у розпорядження районів. У кожному з десяти районів міста буде створено окреме комунальне підприємство, яке вирішуватиме питання паркування автомобілів, нічних стоянок, будівництва гаражів та висотних паркінгів. Це дасть змогу поліпшити ситуацію з несанкціонованими паркуваннями, що заважають нормальному руху транспорту, й допоможе владнати конфлікти між власниками машин та мешканцями будинків, біля яких розташовані нічні стоянки.

Крім того, Київська міська державна адміністрація має намір розробити механізм перевірки реальної кількості пасажирів пільгових категорій, перевезених міським наземним транспортом, для з'ясування доцільності дотування перевізників.

Також за підтримки міністерства транспорту Фінляндії плановано запровадити системи телевізійного моніторингу автомобільних доріг і стоянок транспорту та безготівкових платежів у місцях платних стоянок.

Поліпшити рух транспорту має і будівництво нового моста через Дніпро, який, на думку Салія, можна звести за 2—2,5 року. За його словами, це максимальний термін, потрібний місту для спорудження цього об'єкта.

Згідно з Генеральним планом розвитку Києва Подільський мостовий перехід стане найбільшим серед діючих шести мостів через Дніпро в столиці України. Він з'єднає правобережну частину міста з лівобережним масивом Воскресенка, розвантажить інші мости в Києві, забезпечить вихід метрополітену з центральної частини міста на лівобережні Воскресенку та Троєщину.

Довжина мостового переходу з трьома смугами для руху автотранспорту в кожному напрямку та чотирма станціями метрополітену становитиме 7 км, а орієнтовна вартість — 280 млн. доларів.

Поліпшити рух транспорту має і будівництво нового моста через Дніпро, який, на думку Салія, можна звести за 2—2,5 року

СУСПІЛЬСТВО

У Москві замість Горбачова міг з'явитися Федір Моргун

ЕЛІТА НАЦІЇ

*Кілька років тому на курорті «Миргород» відпочивав американець українського походження, який свого часу працював у ЦРУ. В департаменті, котрий відстежував інтелектуально-кадровий потенціал Країни Рад. Після розпаду СРСР, згадував він, Білий дім вирішив з'ясувати, чи є в Україні люди, спроможні очолити нову незалежну державу і не розвалити, не дати впасти їй на коліна. ЦРУ назвало лише два прізвища: Володимира Щербицького і Федора Моргуна. Щоправда, першого брали до уваги, якщо він прийме незалежність України. А це американські експерти вважали майже нереальним. Головну ставку робили на **Федора Трохимовича МОРГУНА (на знімку)**. Більше нікого, здатного порятувати Україну від падіння у прoвалля, за океаном не бачили.*

Не розганяти, а ринком випробовувати

Нині можна лише шкодувати, що ми самі, на відміну від аналітиків за океаном, не розгледіли, хто міг прислужитися нашій державі у дуже скрутний і непростий для неї момент.

Отож саме час сказати, що коли голодуючі студенти Києва домагалися відставки Масола, наш уряд міг очолити саме Федір Моргун. Його кандидатуру запропонував Борис Олійник. Але тодішній Голова Верховної Ради Леонід Кравчук, аби незабаром розвести руками й усьому українському народові сказати «маємо те, що маємо», про Моргуна на чолі Кабміну і слухати не захотів. Федір Трохимович тоді навіть підготував текст свого програмного виступу перед депутатами Верховної Ради. Він, до речі, опублікований у книжці Моргуна «Переоране покоління», виданій, на жаль, не на батьківщині, а в Бєлгороді, що в Російській Федерації. Моргун, зрештою, й досі не громадянин незалежної України. Пізніше він письмово звертався до Президента Леоніда Кучми з проханням повернути йому громадянство держави, де він народився, виріс і багато літ працював. Але Дмитро Табачник, який тоді очолював Адміністрацію Президента України, відповів: поки що це зробити немає змоги.

Тепер давайте поглянемо на проект виступу Федора Трохимовича, з яким він збирався дістати підтримку народних депутатів України. Виявляється, зовсім іншим шляхом можна було йти до тих самих ринкових перетворень, якби так фатально і так необачно не розминулися з Моргуном.

В економіці, вважав Моргун, найважливіше зберегти стриманий і поетапний курс на згортання державного сектору в народному господарстві. Якщо зберігатиметься власність державна, то і розпоряджатиметься нею чиновник та бюрократ. Однак якщо дозволити позбавляти державу державної власності, путтям теж не буде. Бо чиновник та бюрократ стануть тепер ще й хапугами та користолюбцями. Долю підприємств мали вирішувати трудові колективи. Вони мусили й знаходити для себе порядних та чесних нових власників. Федір Трохимович вважав, що потрібні різні і обов'язково рівноправні форми власності, навіть змішані, до того ж не лише приватні чи державні, а в матеріальному виробництві чи не найперше колективні та кооперативні.

Що стосується колгоспів, то їх не розганяти збирався Моргун, а випробовувати умовами ринкових відносин. І ті, що не розсипатимуться, підтримувати. Розпадання решти, що покотяться вниз, не стримувати. На їх місці якраз і плекати фермерів чи селян-приватників, а не когось іншого, хто почне одразу зазіхати на землю та добро.

— Я нізащо не погодився б на запровадження порожніх купоно-карбованців і на вихід з рублевої зони доти, доки не з'явилися б умови для появи власної повноцінної гривні — коментує свою давню програму Федір Моргун. — Я не погодився б і на розмежування кордонів митницями між Україною та Росією, Білоруссю і Молдовою примітивними в цьому разі «атрибутами державності», котрі напевки закупорили артерії і паралізували нерви економіки і торгівлі. Мій уряд з усіх сил чинив би опір падінню промислового виробництва. Щоб не згортати внутрішній ринок і мати кошти на технологічний і конкурентоспроможний прорив за його межі. А сільськогосподарське виробництво напевки намагався б нарощувати, оскільки тут ми отримали б неабияку перевагу визнання України європейським та світовим товариством.

Тоді знайте, що Федір Трохимович мав шанс змінити курс не лише нашої молодої держави, а й, мабуть, усього колишнього Радянського Союзу. Так складалося, що у Москві замість Горбачова міг з'явитися Моргун. Досить було Моргуну лише дати згоду

Своє бачення пропонував для відродження національної культури, національної свідомості і національної ідеї, про які нинішні правителі, наговорившися досхочу, забули, схоже, назавжди. Відомо ж бо, що Федір Трохимович, який сам володіє пером і словом, написав добрих два десятки пристойних книжок. Тому й пропонував він глибоку і послідовну політику, з якою й досі не зрівнялася жодна, внесена будь-ким за роки незалежності. Бо вона мала на меті зберегти народ, об'єднаний докупи, а не поділений на прошарки. Поділений — це вже не народ, а держава, яку він населяє, — не міцна держава, вважає Моргун.

Життя прожити...

Не безхмарне життя випало на долю Моргуна. Своє покоління він назвав «переораним». Федір Трохимович був не лише директором радгоспів на Полтавщині і цілині та три п'ятирічки на чолі Полтавського обкому. Він ще працював секретарем двох райкомів партії, головою облвиконкому та секретарем обкому в Казахстані, у сільгоспвідділі ЦК КПРС і другим секретарем ЦК Киргизії, нарешті й міністром екології СРСР.

Але мало кому відомо, що замолоду він категорично не бажав вступати до Компартії. Призначений після інституту керуючим відділком «цукрового» радгоспу, нічого іншого більше і не хотів. Причина? Не міг забути сирітський дитбудинок за живого батька, який будував Біломорканал. А посадили Федорового батька за те, що, коли був головою ТСОЗу, в голодному 33-му приховав від хлібозаготівель збіжжя і роздав його селянам...

— Я з дитинства боявся сільради, райкому та обкому як вогню і пугала, — розповідає Федір Трохимович. — І якщо ви читали мої книжки «Хліб і люди», «Безсмертна душа України» чи «Задовго до салютів», там не між рядками, а прямо сказано, чому остерігався.

То чому все-таки вступив до партії Федір Трохимович? А тому, каже, що загітували прекрасні люди, котрі старалися якось покращити життя в Україні. Їх було небагато, але вони були і протистояли пристосуванцям. А що більше таких, то ліпше почуватиметься народ, — так вирішив Моргун. І вже ніколи не забував, задля чого він вступив до партії.

Був випадок у Казахстані. На початку 62-го в Цілинограді відбувалася велика нарада, на якій визначали перспективу освоєних цілинних земель. З доповіддю виступив Микита Хрущов. Піддав нищівній критиці завелике, як на його думку, захоплення паровими площами і вперше розкритикував Терентія Мальцева та його прихильників неглибокої оранки під сівбу хлібів. Слідом надали слово Моргуну. Хотіли, певно, щоб проспівав оду Хрущову. А Федір Трохимович раптом не погодився з Микитою Сергійовичем щодо зведення нанівець парового клину та ґрунтозбережних систем обробітку диких степів. «Без того й іншого про зиск від цілини незабаром доведеться просто забути», — сказав Моргун і попросив Хрущова прийняти його та інших товаришів, щоб аргументовано переконати у своїй правоті.

— Оголошують перерву, — пригадує Федір Трохимович, — виходжу у вестибюль — і всі мене оминають, як осоружного, ніхто наче не помічає і не взнає. До одного, другого обізвався — шмигнули геть як від навіженого...

А в кінці наради із заключним словом на трибуну знову вийшов Хрущов. «Чисті пари і безвідвалка? — почав, як з мосту у воду. — То хто вам заважає справді переконати мене цифрами і фактами?»...

— Закінчилася нарада й усі мої знайомі, які під час перерви не впізнавали мене чи оминали, один поперед одного бігом намагалися потиснути мені руку, — продовжує Федір Трохимович. — Що це було — елементарний людський інстинкт самозахисту? Ні, гірше — сприйняття інших не за їхнім інтелектуальним потенціалом, характером, а як зволить сприймати велике начальство. Це згубне роздвоєння особистостей, моралі і всього суспільства! Сьогодні, як мені здається, таке роздвоєння набуло ще страшніших і огидніших масштабів...

А тоді переконувати довелося, щоправда, не Хрущова, а другого секретаря ЦК Брежнєва. На розмову було відведено 15 хвилин, але Брежнєв не відпускав Моргуна більше двох годин. Розхвилювався, підвівся і довго ходив довкола столу, коли почув від Федора Трохимовича, що плоскорізи, штангові культиватори і стернові сівалки у преріях Канади винайшли і запровадили вихідці з України....

А тепер згадаймо пізніші роки праці Моргуна на Полтавщині. Можна шкодувати, що Україна тоді не підтримала полтавського «апостола чорнозему». Фахівці свідчать: фактично для сільгоспвиробництва ми вже втратили понад десять мільйонів гектарів площ. Якби застосували «моргуновські плоскорізи» — такого не сталося б.

Полтавський період

Полтавський період у біографії Моргуна — це ще й незгода з політикою, яка вимагала ділити села на перспективні і неперспективні. Він перший почав відбудовувати та відроджувати «поруйновані гнізда» — всі занедбані сільські населені пункти і навіть хутори. Саме Федір Трохимович перший на весь голос заявив, що благополуччя України цілком залежне від благополуччя її селян. «Стане хороше селянам — буде хороше і всій державі», — сказав ще двадцять з гаком років тому Моргун. І нагадав вислів відомого американця позаминулого століття Вільяма Брайона, що «спаліть вщент свої міста, але залиште ферми — і міста з'являться знову, та зруйнуйте ваші ферми — незабаром і вулиці ваших міст заростуть бур'янами». Чи не це, до речі, нині і відбувається в Україні?

Тоді знайте, що Федір Трохимович мав шанс змінити курс не лише нашої молодої держави, а й, мабуть, усього колишнього Радянського Союзу. Так складалося, що у Москві замість Горбачова міг з'явитися Моргун. Досить було Моргуну лише дати згоду.

Після раптової смерті цілком здорового Кулакова посаду секретаря ЦК КПРС з агропромислового комплексу спочатку запропонували обійняти Федору Трохимовичу. Проти переїзду Моргуна до Москви не заперечував і Щербицький. А Моргун неждано-негадано відмовився. Чому? Не хоче пояснювати це й нині. Зрештою, кожна людина має право на власну таємницю. Натякає лишень Федір Трохимович, що Кулаков насправді не своєю смертю помер, а «став жертвою кремлівської сутички за владу». Не хочеться думати, що Моргун злякався. Поміж рядків у деяких книжках читається, що шкодує тепер за цей вчинок. Та хоч би як там було, але лише після відмови Моргуна запросили у Москву Михайла Горбачова...

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Повернення

Дніпропетровщина спромоглася повернути Федора Моргуна до України. Декілька разів доводилося зустрічати його в картатій сорочці на полях відомої тут фірми «Агро-Союз», де він нині науковий консультант. Федір Трохимович повернувся туди, звідки й починалася його дивовижна життєва біографія. Після війни саме в місті на Дніпрі здобув вищу сільськогосподарську освіту. Прийняли у тутешній сільгоспінститут без вступних іспитів. Потрапив до професора Клокова, котрий опікувався навчальною частиною. Він уважно вислухав молодого Федора з солдатським наплічником за плечима, потім довго і пильно дивився йому у вічі. Моргун не відвертав погляду, але крадькома думав, що доведеться йому, мабуть, наступного року випробовувати своє щастя.

— Гаразд, — мовив Клоков, — здається мені, що коли відмовлю, то візьму на душу більший гріх, ніж коли зарахую без вступних екзаменів...

А далі вже сталося так, що саме у Дніпропетровському сільгоспінституті. Моргун почув уперше про безплужний обробіток землі. Почув від завкафедрою ґрунтознавства професора Миколи Бекаревича. Микола Омельянович потім запрошував й умовляв Моргуна залишатися в аспірантурі, малював вихованцю велике майбутнє вченого. Федір відмовився і сказав: «Я вже визначився, що буду займатися лише виробництвом». Тоді ніхто не міг знати, що мине час і Бекаревич стане засновником унікальної наукової школи з рекультивації порушених земель, а його учень — пристрасним поборником безвідвального обробітку ґрунтів.

Ця головна тема життя Моргуна розпочалася ще на цілині, куди він, розумака і бунтівник, «загримів» восени 1954 року. Будував радгосп і розорав для нього мало не 50 тисяч гектарів незайманих диких степів. А потім чи не весь Казахстан охопили жахливі пилові бурі. Перевернутий, переораний поверхневий шар мільйонами тонн летів за вітром і зникав безвісти. Як протистояти цій катастрофі? Моргун, згадавши застереження професора Бекаревича, перший на цілині насмілився вимовити вголос це сакраментальне слово — безвідвалка. Уявіть собі: за закликом партії і покликом серця їхали піднімати цілину тисячі новоселів, які від обрію до обрію орали її глибокими борознами, а тут якийсь Моргун, директор одного з багатьох радгоспів, заявляє, що потрібно якомога швидше зупинити таке «піднятя» цілини.

Була у Федора Моргуна спецпоїздка до Канади, де дізнався, що там майже три десятиліття широко використовували безплужні методи обробітку ґрунтів. Дві третини ріллі в Канаді вже давно не орали з року в рік, так, як у нас. Але навіть не цим вразила Моргуна Канада.

У Канаді його приголомшило те, що спочатку там тридцять літ тамтешні фермери впиралися з усіх сил і не хотіли запроваджувати безвідвалку. Вважали, що вона забур'янить і переведе всі поля. А тепер дякують саме фермерам — вихідцям з України, бо вони врешті-решт переконали: альтернативи безплужному обробітку просто немає.

Однак і сьогодні не всі погоджуються з тим, що коли глибоко орати українські чорноземи, то це означає перетворювати їх на безплідну пустелю. Багато хто сприйме це як велике перебільшення. А що казати про 1973 рік, коли доля повернула Федора Моргуна з першого його «заслання» додому, на Полтавщину? І коли він перший в Україні заходився впроваджувати безвідвалку на значних площах. Як ото з Хрущова-кукурудзовода поблажливо сміялися, так і з Моргуна-безплужника. У 1964 році Микита Сергійович критику на свою адресу парирував коротким і пророчим висловом: «А до кукурудзи ви ще повернетеся!»

Федора Трохимовича вдруге повернули додому синельниківський «Агро-Союз». Аби гуртом рятувати землю. Адже тридцять років тому український чорнозем містив удвічі менше гумусу, ніж у кінці позаминулого століття, а нині його у десять разів менше. До суцільної пустелі нам на місці нинішніх таврійських чи придніпровських степів справді рукою подати. Надія, можливо, лише на те, що відбувається нині в «Агро-Союзі» — господарстві, котре п'ятий рік за участю Моргуна практикує винятково поверхневий, волого- і грунтозбережний обробіток.

— Мало хто вірить, що звідси, — каже Федір Трохимович, — і починається майбутнє нашої України. Іншого, ніж зберегти своє найбільше багатство, нам не дано.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Авторові цієї публікації, нашому власному кореспондентові у Дніпропетровській області
Миколі Нечипоренку сьогодні — 55!

Пише він багато цікавих, актуальних і важливих матеріалів. Та чи не найбільше полюбляє сільську тематику. Можливо, тому, що своє трудове, й лише журналістське, життя одразу по закінченні школи розпочав у відділі сільського господарства Покровської районної газети «Радянське слово». Є в його професійній праці одна особливість: з 1974 року він — незмінний власний кореспондент. Спочатку Дніпропетровської молодіжки «Прапор юності», потім «Молоді України», «Радянської України», а з 1990-го — «Голосу України». У його доробку, окрім численних газетних публікацій, і кілька книг, написаних ним у співавторстві з колегами. Є немало різних відзнак.

Козацького тобі, Миколо Миколайовичу, здоров'я, творчого натхнення і нових журналістських творів, яких чекають наші читачі.

Колектив редакції «Голосу України».

ТВОРЧІ ЗВІТИ ОБЛАСТЕЙ

Дзвеніла струна пісенної Волині

(Початок на 3-й стор.).

Після цього номера планка мистецької висоти краю наразі стрімко здіймається ще вище. На сцені — Василь... Ні, ще не Зінкевич. А народний артист України Василь Чепелюк. Чарували також того вечора глядачів своїми піснями уже визнані виконавці: заслужені артисти Зоя Комарук і Михайло Лазука, лауреати всеукраїнських і міжнародних фестивалів і конкурсів Алла Опейда (була лауреатом і конкурсу «Голосу України») та В'ячеслав Судима, Ірина Корнелюк та інші виконавці.

Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

На сцені Волинський державний академічний український народний хор.

Глядачі ще пам'ятали мелодію «Жайворонка» М. Глінки-Балакірєва, виконану Юрієм Водиком. Її ще не розвіяла навіть весела українська народна пісня «Гуляю я» у виконанні також лауреатів (бачите, скільки їх на Волині...) різних пісенних фестивалів аматорського квартету «Нота-Нео» Луцького районного будинку культури, а на сцені — чергова волинська знахідка, наймолодша учасниця Влада Маринчук. Їй ще не виповнилося й семи років, та вона вже володарка гран-прі VII фестивалю естрадної пісні «На хвилях Світязя».

Своїм виконанням пісні Г. Татарченка і А. Демиденка «Україночка» Влада немов підвела риску: на Волині підростає чудова мистецька зміна. Високої пісенної майстерності за виконанням, глибокопатріотичної за змістом, яку ось уже 30 років демонструє соловейко цього краю лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, народний артист України Василь Зінкевич. На звіті звучали кілька пісень і його полум'яне слово, яке брало за душу глядачів. До речі, він перший у списку тих, хто підготував концерт. У програмі зазначено: він автор ідеї. Ідеї, щоб гідно й достойно продзвеніли струни пісенної Волині.

Окрім перелічених співаків, котрі добре довели це, високу виконавську майстерність продемонстрували камерний хор «Оранта» і особливо Волинський державний академічний український народний хор, учасники якого не лише гарно співали, а й хвацько танцювали.

Звичайно, у виступах почесних гостей зі сцени та й у словах пісень наголошувалося: Волинь — найкращий край України, там найкраще не лише співають і танцюють, а й працюють. Це зрозуміло і правильно. І хоча фахівці знаходили певні невдалі місця у концерті (на те вони й фахівці), але глядачам у залі концерт-звіт волинян подобався, бо був близький їх серцям і духові. Про це свідчили бурхливі оплески.

Відчувалася у всьому сумлінна підготовка концерту творчою групою, очолюваною начальником обласного управління культури, він же і художній керівник, Володимиром Лисюком, головний режисер — Леонід Михайловський. Мало не забув: у фойє палацу «Україна» радували око й викликали захоплення глядачів волинські рушники — твори майстрів народного мистецтва.

І на завершення про конкурс нашої редакції. Цього разу (також з певних організаційних причин) ми не провели його. Чому? Про це в одній з наступних публікацій.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Повторіть мій приклад, панове...

РАБСИЛА

Щойно яворівчанка Любомира Щудлюк вийшла на заслужений відпочинок, одразу ж зібралася в далеку подорож до землі Обітованої. Думалося, в Єрусалимі переосмислить своє життя, зміцнить дух...

Уже в Ізраїлі вона, відмінник народної освіти, педагог із 36-річним стажем, недавній заступник директора школи, дізналася, як проводжають на відпочинок тамтешніх учителів та держслужбовців. Їм надають 100 місячних окладів і дарують подорож (разом із чоловіком чи дружиною) в будь-який куточок світу. А з яким багажем зібралася в дорогу наша краянка? Разом із квитами їй урочисто вручили 50 гривень і побажали міцного здоров'я та «многая літа» на пенсії, що становить 141 грн. 90 коп. На той час її чоловік, у минулому керівник «Міжколгоспбуду», отримував таку саму пенсію.

Було це в дуже важкі 1997—1998 роки. Учителям затримували зарплатню, та й пенсію нараховували невчасно. Стрімко росли борги за комунальні послуги. Любомира Степанівна не спала ночами і роздумувала: що ж робити? Врешті вирішила: треба їхати до Ізраїлю. Чому саме туди? Бо там, казали посередники, більше платять. Сини, чоловік, брат були категорично проти, адже пані Любомира перенесла онкологічну операцію, вона — інвалід третьої групи. Відмовляти відмовляли, а от звідки взяти грошей на життя, не казали.

Щоб здійснити задум, вона позичила під 10 відсотків 2,5 тисячі доларів (саме стільки коштували посередницькі послуги). Коли ще тривали переговори, ізраїльські «роботодавці», дізнавшись про вік Любомири Степанівни, запротестували: «Навіщо нам підстарки?». Але українські посередники зглянулися на жінку, вмовили роботодавців. Казали, що їхня протеже має гарний вигляд, худенька, невисокого зросту, спритна. Врешті у листопаді 1998-го вона прилетіла до Ізраїлю. В аеропорту її зустрів «рабонаймач», і... розпочалося.

— Привезли мене на «шук» — так називається базар. А там — готель. Коли побачила двоярусні ліжка, брудну постіль, тарганів, обімліла: Боже, за такі гроші?! Потім прийшла жінка із бюро працевлаштування і запитала, хто володіє польською. Я польську мову знаю добре, і мене направили до власника ювелірної фабрики. Його мама Батія, емігрантка з України, ще пам'ятала російську мову. Син, невістка і діти розмовляли на івриті та англійською. Мені веліли щодня робити вологе прибирання кімнат, туалетів, кухні на площі 200 кв. метрів. А ще — прати і прасувати. Платня — 600 доларів, а посередники ж обіцяли 900—1000. Спочатку взялася до роботи з ентузіазмом, та згодом від викручування ганчірки, від води і великої кількості хімії я вже не чула рук. Прибирала у два тури, бо діти приходили із школи й трусили пісок з одягу, розмазували какао по стінах. Вставала о шостій ранку. О пів на сьому мені давали горнятко розчинної кави, і я починала працювати. О десятій ранку знову кава з маленьким шматочком піти — палянички. Вдень Батія давала мені макарони з олією і трохи сиру. На макарони я й досі не можу дивитися без огиди. Я постійно була голодна і за кілька місяців схудла на 7 кілограмів. Усі зароблені гроші відправляла додому, бо ж треба було віддавати борг. Із України надійшла звістка, що помер мій рідний брат. Коли від'їжджала, він казав мені: «Ми більше не побачимося, сестричко». У мене розпочалася депресія, ночами не спала, плакала, думала. Найбільше пригнічувало «випробування» чесності: мені повсякчас підкидали гроші. Якось у сорочці господаря, яку я прала, побачила золоті пластинки.

— Навіщо ви це робите? — поскаржилася врешті невістці Орлі. Вона ніби прихильно ставилася до мене, не раз казала: «Я тебя люблю». Орлі почервоніла і мовила, що то свекруха мене перевіряє, бо всякі люди бували в їхньому домі.

Не витримавши такого приниження, українська вчителька знову звернулася до бюро з працевлаштування, знову заплатила за послуги 200 доларів. Їй дали тимчасове направлення до 89-річної поетеси Адаси Рубін-Карп. Тримісячне перебування в її домі Любомира Степанівна згадує з теплотою і вдячністю. Коли ми з нею зустрілися, вона бідкалася, що не взяла з собою чудових віршів ізраїльтянки, що походила з Кременця, була там членом КПЗУ. Спілкувалися з господинею, як компаньйонки. Прибирати треба було лиш раз на тиждень.

— Адаса дуже хотіла легалізувати мене, та не вдалося, — розповідає пані Любомира. — Я в неї ожила, поправилася на 4 кілограми, ми проводили разом творчі вечори. Адаса дала мені дуже хорошу характеристику, з якою простіше було влаштуватися на роботу, і навіть посередник уже не взяв з мене грошей.

Надалі Любомирі запропонували доглядати тяжкохвору жінку після операції. Польськомовна єврейка на ім'я Рита втішилася, що її доглядальниця — вчителька, з якою є про що поговорити. Родичі Рити ставилися до Любомири Степанівни з повагою, окрім зарплатні, давали гонорари.

Наступна, остання сім'я добре платила, щоправда, 84-літня господиня «капала на мізки». Та Любомира Степанівна вже мала досвід і почала... «українізувати» ізраїльську родину. Квасила капусту, готувала оладки з кабачків. Дітям дуже подобався український розсольник. Куховарити було нескладно — важче давалася «політика» захисту репутації держави Україна. Вчителька є вчителькою навіть на чужині, у ролі домогосподарки. Вона ніяк не хотіла, щоб в Ізраїлі думали зле про її Батьківщину.

— Якось по телебаченню показували передачу про 23-річну українку, також учительку, яка приїхала сюди і вийшла заміж за 50-річного єврея, — ділиться пані Любомира. — Та розповідала, що вдома не могла вижити на зарплатню 30 доларів. «Невже ваші вчителі справді отримують так мало?» — допитувалися в мене господарі. А мені було соромно зізнатися. Я спробувала переконати, що їм почулося, що насправді зарплатня вчителя — 300 доларів. Було безмежно гірко від думки, що мої господарі — люди без освіти, на відміну від мене, мають забезпечену старість, не бідують. Побула я в Ізраїлі трохи більше двох років і повернулася додому, бо так і не змогла здолати депресії. Тут я поремонтувала на зароблені гроші хату, допомогла сім'ї і... знову залишилася на своїй пенсії. Більше нікуди не поїду. Моторошно, як згадаю: на чужині мені радили не зізнаватися, що я — українка, бо наших там не люблять. Тепер мені б дуже хотілося, щоб хоч один політик із тих, хто «облаштовують» нашу єдину Україну, спробував прожити на мою пенсію...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Яворів — Львів.

Колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

Профспілка нічних метеликів

А ЯК У НИХ?

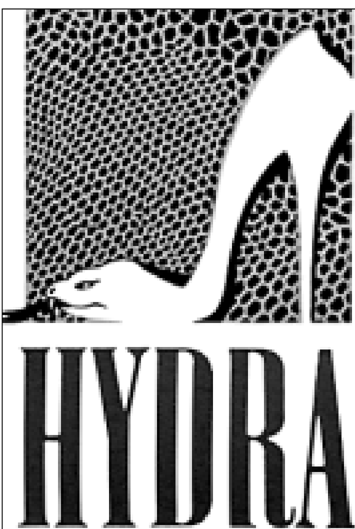
До цього офісу в одному з центральних районів Берліна журналістів із країн СНД привів не порожній інтерес. Німеччина — одна з європейських країн, де секс-індустрія приносить бізнесменам, що працюють у цій сфері, до 13 млрд. євро за рік. Проституцію тут легалізовано, однак право працювати в цій професії мають лише громадяни Німеччини. Проте 60 відсотків усіх повій, а це більш як 200 тисяч осіб, становлять іноземки. При цьому 13 відсотків з них — українки, котрі перебувають у країні нелегально. Потрапляючи до Німеччини, багато хто з них опиняється в становищі рабинь. Чи звертаються вони по допомогу до офіційної організації повій Німеччини?

— Справді, більшість повій, котрі працюють у нашій країні, нелегально прибули з України, Польщі, Румунії і Росії, — підтвердила наша співрозмовниця із союзу повій «Гідра» Маріон Детлефс. — Ті часи, коли багатьом із них обіцяли місце хатньої робітниці, а потім змушували займатися проституцією, давно минули. Усі ці жінки з самого початку знають, що працюватимуть повіями. Однак багато хто не знає, що буде на нелегальному становищі. І це є гарним засобом тиску на них із боку хазяїна. Звичайно, не всі власники борделів погоджуються на те, щоб у їхніх будинках працювали нелегалки, однак є й такі, кому все одно. Аби лишень ці жінки приносили прибутки. За такої ситуації нам досить складно зв'язатися з жінками, котрі перебувають тут нелегально. Вони не розуміють, що це місце зустрічей і нарад повій і бояться нас так само, як поліції чи якихось інших адміністративних органів. Тому лише колись, можливо, з'явиться зв'язок із ними. Враховуйте ще і той факт, що багато хто з них справді на правах рабинь і взагалі не має жодних можливостей для контактів із зовнішнім світом.

— А що ж їхні німецькі колеги?

— Наші дівчата, якщо бачать якийсь кричущий кримінал, звичайно ж, можуть запропонувати допомогу, пояснити, що наша профспілка — не поліція, але найчастіше повії з України їх просто не розуміють, оскільки не знають мови... Тому зараз «Гідра» навіть працює з перекладачами, щоб коли дівчина-нелегалка вийде на контакт, постаратися допомогти їй. Але це буває вкрай рідко.

— Часто журналісти цікавляться у вас цією темою?

— Тільки цим і цікавляться. І наші, і закордонні ЗМІ дуже однобоко висвітлюють життя повій. Їх переважно цікавлять дві теми — нелегалки і супердорогі жінки за викликом, замішані у скандальних історіях з політиками, акторами, представниками шоу-бізнесу. Так, це все є. Але це те, що вочевидь. Чому ніхто не цікавиться тим, що реально відбувається у світі проституції? А тим часом наша профспілка дуже багато зусиль докладає для того, щоб розв'язати не лише проблеми більшості, а й допомогти нелегалкам. Хочемо, щоб було ухвалено закони, які б полегшили їхнє перебування в Німеччині. Але, на жаль, ми все ще не маємо великого авторитету у чиновників, котрі взмозі розв'язати проблеми і легальних, і нелегальних повій.

— А які саме проблеми ви намагаєтеся вирішувати?

— Спілку було створено 1980 року. Його співзасновниками є соціальні працівники, психологи, повії. Наша головна мета — підняти завісу помилкового сорому над проблемами, з якими зіштовхуються члени нашої профспілки. Ми хочемо витягти тему проституції з темного кута, куди її загнали нібито добропорядні громадяни. До 1985 року ми працювали безоплатно і мали зовсім крихітний офіс. Потім ми ледве не припинили діяльність через відсутність коштів, однак уряд Берліна підтримав нас і офіційно виділив два робочі місця. Ми змогли переїхати в нинішній офіс, за який також платить уряд. Крім того, нас фінансують відділи охорони здоров'я. Сьогодні тут працюють шестеро осіб на офіційних чотирьох робочих місцях. Це колишні повії, психологи й один соціальний працівник. А що стосується проблем, то їх безліч. Приміром, до нас приходять за порадою: як почати працювати в професії чи як вийти з неї. Є також проблеми з легалізацією, із законом. Дуже часто ми зіштовхуємося з проблемою дискримінації дітей повій у школах. Ще одна проблема — вимога хазяїнів працювати з клієнтом без запобіжних засобів, що дуже небезпечно нині, у вік СНІДу. За небезпечний секс більше платять, але жінки не хочуть ризикувати своїм здоров'ям.

— Ваша професія приносить гарні прибутки?

— У Берліні повії заробляють набагато менше, ніж у Німеччині в цілому. До того ж, як і скрізь, існують різні спеціалізації. Найменше заробляють ті, хто стоїть на вулицях. Там часом працюють навіть за дозу наркотику. Не всі знають, що на вулиці оплата не погодинна, а в залежності від того, що роблять ці жінки. Приміром, обслуговування клієнта у машині — ми це називаємо технічною проституцією, коштує 20—30 євро. У будинках терпимості доходи вищі. Година обходиться приблизно в 50—60 євро.

Нині ми ведемо мову про зниження цін, що пов'язано з загальною економічною кризою і безробіттям. Цікаво, що найбільше заробляють ті, для кого проституція — не єдина професія. Вони це заняття розглядають як додатковий прибуток. Відповідно працюють 1—2 рази на тиждень. Що ж, клієнтам подобаються упевнені, доглянуті і забезпечені жінки. Вони воліють платити гроші їм, а не тим, хто вже по 20 років у професії і не має більше жодних інших перспектив для виживання.

Яна СТАДІЛЬНА.

Берлін—Київ.

За цими дверима і знаходиться «Гідра».

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Шанхай тоне під тягарем власних висотних амбіцій

Влада найбільшого міста КНР Шанхая має намір ввести обмеження на висоту будинків, що споруджуються в мегаполісі, два з яких входять до десятки найвищих у світі. Таке рішення прийняли після того, як з'ясувалося: під вагою хмарочосів місто просто почало... сповзати в море. Тільки за минулий рік, як з'ясували фахівці Шанхайського інституту геологічних досліджень, місто наблизилося до кромки води більш ніж на дюйм (2,54 см), а фінансовий квартал Луцзязуй у районі Пудун, один із найвисотніших, — взагалі на 3 см. При цьому середньорічний показник протягом останніх років становив усього 1,5 см.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Звичайно, обвинувачувати в тому, що відбувається, самих лише містобудівників було б помилково. Місто поступово опускається до моря насамперед через перевитрату підземних вод. Однак і тиск на грунт, створюваний результатами праці архітекторів, теж уносить свою лепту. До негативних чинників «висотних устремлінь» шанхайців можна віднести також надзвичайно велику щільність населення, що в 3 рази перевищує, скажімо, токійську та у 1,74 разу — паризьку. До того ж занадто велика кількість високих будинків призводить до зміни руху повітряних мас, що спричиняє загальне підвищення температури у й без того спекотні літні місяці. Небезпечна така скупченість і з погляду профілактики інфекційних захворювань, пожеж тощо.

Відтепер міська влада збирається приділяти більше уваги спорудженню розважальних і паркових зон. Передбачається, що після засідання Постійного комітету місцевих Зборів народних представників цього місяця буде прийнято рішення заборонити зводити будинки, вищі за 18 поверхів, у кварталі Луцзязуй і всередині кільцевої дороги в районі Пусі, а також зобов'язати тих, хто вже почав будівництво, переглянути проекти.

Останні півтора десятка років влада Китаю докладала чимало зусиль, щоб перетворити Шанхай на місто з найбільш стрімко зростаючою у світі економікою, яке найдинамічніше розвивається. Ініціатором цього став ідеолог китайських реформ Ден Сяопін, котрий намагався повернути Шанхаю репутацію провідного порту, економічного, освітнього і культурного центру Сходу, яким він був на початку минулого століття.

Сьогодні Шанхай є символом сучасного модернізованого Китаю. У місті налічується більш ніж 2 тисячі 800 споруд заввишки понад 18 поверхів, з них більш як 100 мають висоту понад 100 метрів. Перша висотка — 82-метровий готель «Інтернаціональ» з'явився тут ще 1934 року. Майже 650 хмарочосів було зведено в 1980-му. У 90-х роках минулого століття піднялося вже понад дві тисячі будинків. Найвища споруда материкового Китаю і третя за висотою у світі — 88-поверхова вежа «Цзіньмао» також розташована в Шанхаї.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
власкор Укрінформу в Пекіні
(спеціально для «ГУ»).

Римський «Глобус»

У Римі відкрито новий театр — копія славетного лондонського театру «Глобус», де п'єси Шекспіра ставили за його життя. Круглу дерев'яну будівлю споруджено на території парку Вілла Боргезе. Театр розраховано на 1 300 глядачів. Сезон відкрила постановка «Ромео і Джульєтти». У Лондоні театр «Глобус» відновлено у первісному вигляді в 1996 році.

Американці худнуть

Уперше за останні шість років у американської нації спостерігається тенденція до зниження ваги, **повідомляє Рейтер.** Частка тих, хто страждає на ожиріння, серед мешканців США тепер становить 55 відсотків. Раніше цей показник увесь час зростав і досяг торік 56 відсотків.

Як повідомляє віце-президент маркетингової компанії «NPD Group», що проводила дослідження, американці знову, як це було в 80-ті, почали правильно харчуватися і піклуватися про своє здоров'я. Вони більше приділяють уваги калорійності продуктів і займаються спортом: хоча б раз на тиждень комплекс фізичних вправ виконують дві третини дорослого населення країни.

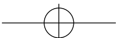
ФОТОФАКТ

Тисячі католиків зібралися минулої середи на площі Святого Петра у Ватикані, щоб бути присутніми на традиційній щотижневій аудієнції Папи Римського. Так розпочалися урочистості, присвячені 25-річчю понтифікату. Кульмінацією святкувань буде церемонія віднесення до ліку святих матері Терези.

На знімку: албанський скульптор працює над моделлю майбутньої статуї матері Терези, яку встановлять у Тирані.

Фото АП.

ОБ'ЄКТИВ

10 жовтня. Артемівськ, Донецька область. Внаслідок неконтрольованої серії вибухів на складі військової частини А0621 Міністерства оборони України підірвалося 1 тис. 700 тонн боєприпасів із 3 тис. 170 тонн.

11 жовтня. Тріполі. Візит Президента України Леоніда Кучми до Лівії. Лідер Великої Вересневої революції Муаммар Аль-Каддафі вручає Леонідові Кучмі лівійську державну нагороду.

12 жовтня. Запоріжжя. Святковий ярмарок, присвячений Дню міста і визволенню Запоріжжя від фашистської окупації, на якому мешканці міста частувалися святковим тортом.

14 жовтня. Рівне. Виступ лідера парламентської фракції «Наша Україна» Віктора Ющенка біля Свято-Покровського собору перед початком роботи форуму демократичних сил.

13 жовтня. Київ. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з Маршалком Сейму Польщі Мареком Боровським на першій сесії Парламентської асамблеї України і Республіки Польща.

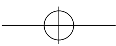

16 жовтня. Київ. У Верховній Раді України день голосування. Представники опозиційних фракцій блокують трибуну з вимогою розпочати голосування із закону про вибори народних депутатів за пропорційною системою.

15 жовтня. Керченська протока. На острові Тузла пройшли навчання підрозділів Державної прикордонної служби України із залученням кораблів берегової охорони.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Сергія КОВАЛЬЧУКА, Анатолія МЕДЗИКА, Укрінформу та УНІАН

Україна олімпійська: 1952—2004

Уперше я побачив біг Куца у 1953 році на спортивних іграх IV Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Бухаресті. До фестивалів у ті роки ставилися відповідально — обов'язково відряджали перші збірні. Так само услід за «старшим братом» робили і країни соціалізму. Якщо врахувати чемпіонів та призерів олімпійських ігор, які брали участь у змаганнях, легко зрозуміти, що перемогти тут було непросто.

ІМЕНА

Володимир КУЦ

Досьє «Голосу України»

КУЦ Володимир Петрович, чемпіон XVI Олімпійських ігор в Мельбурні на дистанціях 10 000 та 5 000 м, чемпіон Європи (1954), рекордсмен світу (1954—1960), чемпіон СРСР (1953—1957). У 1956—1957 рр. був визнаний кращим спортсменом світу.

Учасник Великої Вітчизняної війни.

Куц стартував на дистанції 5 000 м. На нього мало хто звернув увагу, адже серед учасників забігу був легендарний чех Еміль Затопек, володар чотирьох золотих олімпійських медалей ігор 1948 і 1952 рр. Який же був подив публіки, коли забіг одразу очолив нікому не відомий Володимир Куц, а Затопек змушений був наздоганяти сміливця. Спочатку здавалося, що чемпіон грається з новачком у котика-мишки. Але хоч як намагався Затопек, так і не міг дістати Куца. І лише на останніх метрах Затопек вигулькнув із-за спини і випередив Володимира на якісь соті секунди. Розчарований стадіон проводжав переможця образливим свистом...

Ми розговорилися із Володею. Коли з'ясувалося, що родом він з Олексиного на Сумщині, відчули спорідненість душ (між іншим, тоді він не сказав, що у 43-му добровольцем пішов на фронт, бойове хрещення отримав на Курській дузі).

Пам'ятаю, Куц вразив мене ще й зовсім «нелегкоатлетичною» статурою: невисокий, кремезний, він нагадував важкоатлета. Не втримався і запитав його. Куц розсміявся і розповів, як його вмовляли кинути «цю дурну легку атлетику» й обіцяли золоті гори на важкоатлетичному помості. «Я навіть у чоботи, в яких довелося тренуватися, коли служив на Балтиці, свинцеві устілки вкладав, щоб вагу скинути. Та де там!» — зізнався Володимир.

Кілька років потому звела нас доля в олімпійській команді на Іграх в Мельбурні. Куц був уже чемпіоном Європи, бив світові рекорди і вважався одним з претендентів на перемогу на стаєрських дистанціях. Щоправда, тоді в Мельбурні сяяли зірки двох англійців — Гордона Пірі та Кріса Чатауея, які вже святкували перемоги над Куцом на міжнародних змаганнях. Крім того, на них чекала підтримка «рідних австралійських стін».

Невдовзі Куц щез з олімпійського селища. Пізніше Володя розповів, що акліматизація давалася важко: втратив сон, біг, неначе камінням навантажений, настрій був «не чемпіонський» (а він знав, що від нього чекають — та що там! — вимагають лише перемог). І, звичайно ж, занервував. Врятував його знайомий хлопець-австралієць, з яким колись разом виступали в Європі. Той був фермером і запросив Куца до себе — подалі від міського галасу та цікавих репортерів, які допитувалися, як довго він зможе чинити опір Пірі. Найважче було переконати керівництво команди, та все одно на ферму він поїхав у супроводі «людини в цивільному».

Куцу випала честь відкривати ігри — розігрувалася перша золота медаль на дистанції 10 000 м. Напередодні старту Гордону Пірі, надії Великої Британії, дав аудієнцію принц Уельський, чоловік королеви, прийняв майже як чемпіона.

Куц добре затямив урок, який минулого року дали йому англійці, котрі вибрали тактику бігу за лідером з різким спуртом на фініші з-за спини. Тому відразу очолив забіг. Пірі негайно влаштувався за ним, і всі спроби Володимира примусити суперника лідирувати були марні. Куц, на превеликий подив публіки, навіть разів зо два взагалі ... зупинявся, та Пірі був непохитний. І тоді сталося те, що пізніше англієць назвав «жахом». Куц почав робити затяжні швидкісні ривки, неначе біг він не десять кілометрів, а 1500 метрів. Пірі намагався тягнутися за ним, але незабаром пропустив уперед одного, другого, п'ятого учасника і фінішував лише восьмим. Куца стоячи вітав стотисячний стадіон.

Подальша історія змагань Куца з англійцями взагалі нагадує детектив. Пірі, підданий нищівній критиці пресою, вирішив будь-що реабілітуватися на п'ятикілометрівці. Але не боротьбою на доріжці, а шляхом змови (на жаль, такі приклади непоодинокі у великому спорті, де ціна олімпійської медалі надзвичайно висока)... зі своїм співвітчизником Чатауеєм. Що Пірі пообіцяв тому за ганебну роль «механічного зайця», яким Кріс мав би знесилити українця шаленим темпом і забезпечити Гордону переможний фініш, ніхто не знає. Але план почав діяти з перших метрів.

Усі чекали від Куца чогось схожого на тактику десятикілометрівки, але він одразу взяв темп, яким звичайно бігають середньовики. Чатауей вимушений був наздоганяти лідера, що аж ніяк не входило до його планів. Одного разу навіть насмілився очолити забіг, але був каліфом на мить. Незабаром Чатауей взагалі зійшов з доріжки! Пригадуючи ті два дні, я завжди хвилююсь: таких поєдинків бачити мені більше не довелося...

Куц став улюбленцем Мельбурна: тоді не було телебачення, і кожен хотів запросити чемпіона до себе. Пам'ятаю, Куц охоче зустрічався з українцями, яких багато з'їхалося до Мельбурна, хоча такі рандеву доводилося проводити подалі від олімпійського селища. Адже за такі «вольності» навіть чемпіон міг стати невиїзним.

Місцева газета «Сан» писала тоді: «... цей моряк з України зробив для поліпшення відносин між Австралією та СРСР більше, ніж усі дипломати» (дипломатичні стосунки між країнами було розірвано за кілька місяців до ігор). До речі, для тих, хто вважає, що у збірній команді СРСР ми всі були «росіянами», засвідчую: у Володиному (та й у моєму) олімпійському паспорті у графі «національність» було записано: USSR. UKRAINIAN.

Володя був на піднесенні, будував плани на майбутнє. Він ще не здогадувався, що близький друг, заздрячи його успіхам, писав анонімки дружині, що врешті-решт і призвело до розриву. Це був перший з багатьох інших ударів по вразливій, добрій людині, яка могла перемагати суперників на доріжці, але не вміла протистояти людській підлоті.

Москва, де він залишився після ігор, виявилася не надто привітною до нього. Куц ще кілька років виступав, але переступити через свою славу не зміг і зійшов з доріжки. Борсався, шукав собі місце в новому житті. Одного разу прилетів до Києва, завітав до мене у «Робітничу газету». Сказав, що сподівається — на Батьківщині його підтримають, запропонують роботу. Його і справді приймали з пошаною, але щойно дізналися, що він залишив активний спорт, як усмішки зникали, холоднішали слова.

Востаннє ми зустрілися в Мехіко-сіті на Олімпійських іграх 1968 року. Куц був почесним гостем, жив у фешенебельному готелі на Пасео де ля Реформа. Ми сиділи на стадіоні, потерпаючи за земляка, колишнього львів'янина Ігоря Тер-Ованесяна, рекордсмена світу, який безнадійно програвав американцю... Володя підвівся і вигукнув: «Нічого тут більше робити, їдьмо до мене. Не люблю пити наодинці...» Досі не можу пробачити собі, що не поїхав з ним у той вечір, не відчув зранену душу великого чемпіона...

У Москві у спорткомплексі ЦСКА стоїть бронзове погруддя Володимира Куца.

А йому стояти би в Олексиному...

Ігор ЗАСЄДА.

На фото: Володимир Куц.

ВИСТАВКИ

Літописець Ярослав Дацюк

У конференц-залі Національної Спілки журналістів України нещодавно відкрито фотовиставку Ярослава Дацюка «Ми жили в XX столітті». 150 робіт — портрети, етюди, пейзажі — це аж ніяк не все, зізнався сам автор, створене ним протягом майже п'ятдесяти літ творчості.

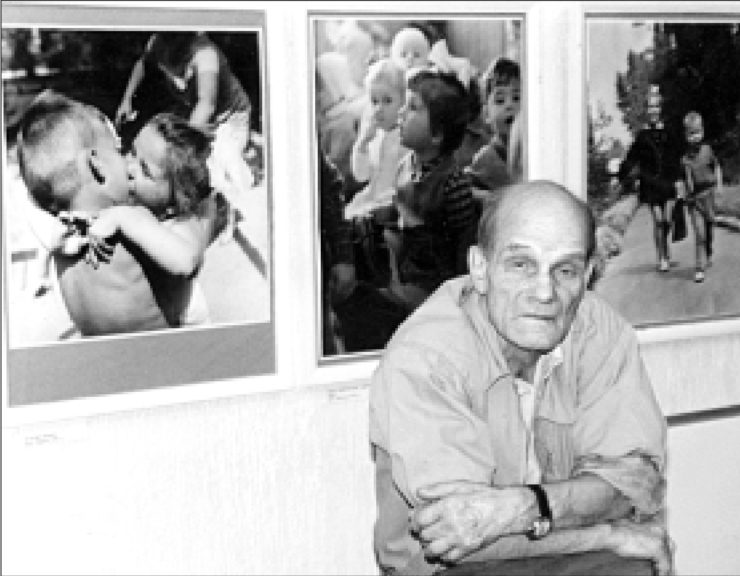

Фото автора.

Тут можна бачити письменників Олеся Гончара, Павла Тичину, Володимира Сосюру, Михайла Стельмаха, космонавта Павла Поповича, вченого Бориса Патона, співаків Юрія Гуляєва, Мусліма Магомаєва та молоденьку Ніну Матвієнко. Унікальна серія знімків «Біографія у фотографіях». Об'єктив фотомитця протягом багатьох років простежив не одну людську долю, навіть від дня народження своїх героїв (як у серії робіт про майстра з художньої кераміки Оксану Іванівну Бейсюк — уперше фотооб'єктив зафіксував її у 1969 році, коли пані Оксана стала студенткою).

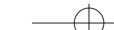
Так виростають крила

Коротко про автора. Закінчивши у 1959 році факультет журналістики Київського держуніверситету, Ярослав Дацюк (з 1958 року) почав працювати фотокореспондентом «Робітничої газети», а з 1964 року і все своє творче життя — «Радянської освіти». Він член Спілки журналістів України, Спілки фотохудожників, лауреат багатьох фотовиставок і конкурсів.

Його виставка «Ми жили в XX столітті» зроблена повністю своїми руками і за свої кошти та приурочена ним самим до свого 75-річчя з дня народження. Нині Ярослав Дацюк, сповнений творчої наснаги, каже: «Незабаром поїду в Карпати, буду там знімати».

На знімках: Ярослав Дацюк та його роботи.

Олекса ВАЩЕНКО,
журналіст, фотокореспондент.

І написав Ковінька «представлєніє»...

Перша книжка письменника-гумориста Віктора Семеняки «Бережіть нерви» побачила світ на початку 70-х років із благословіння самого патріарха Олександра Ковіньки!

— А трапилося це так, — пригадує Віктор Павлович. — До редакції «Комсомольця Полтавщини» поважно заходить Олександр Ковінька, високий і стрункий (хоч ішов йому вже вісімдесятий), випромінюючи доброту і любов, міцно тисне мені руку.

— Здоровенькі були, колего, — каже непоспіхом, карбуючи кожну літеру. — Читаю ваші гуморески, подобаються. Та чому вас наш харківський «Прапор» не друкує?

— Надсилав кілька оповідок, але завернули все назад. Мовляв, сміх дуже їдкий, з багатьма підтекстами...

— А ви такі й підберіть — з перцем. Тільки не з'єднуйте сторінки металевими скріпками. Це вам не вагони. Зшивайте їх нитками. Думаю, що гуморески «пройдуть». А щоб у видавців дрібно не трусилися коліна, напишу вам «представлєніє»...

Звідтоді й пішло. З-під пера Віктора Семеняки побачили світ 15 збірок гумористично-сатиричних та 5 — публіцистичних. Кращі його твори перекладалися мовами народів СРСР, а також болгарською, турецькою, німецькою, французькою, англійською... Він — постійний автор «Перця», «Крокодила», «України», «Дніпра», «Вітчизни», «Ранку», «Прапора»... Письменник, заслужений журналіст України, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня, лауреат численних премій. Нині спецкор всеукраїнської газети «Зоря Полтавщини».

Особисто я познайомився з Віктором Семенякою далекого вересня 1974 року, коли одразу зі шкільної лави прийняв у нього пост «літраба» у диканській районці «Трудова Слава». Уже тоді він, не старший за мене й на десяток років, мав ім'я та славу неперевершеного гумориста зовсім не містечкового пошибу. А його фраза «Редактор заскочив у кабінет, як скажений Рябко в будку!» й досі є крилатою і не лише в цьому редакційному колективі... Знаю Віктора як люблячого сина, чоловіка, батька й дідуся, який завжди прийде на допомогу, підкаже й допоможе. Отож нині, коли йому, як часто любив повторювати Олександр Ковінька, виповнюється «кругленька симпатична» дата — дві п'ятірки, побажаємо з роси, як з води і нових творчих звершень!

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Голосоукраїнський «Курінь» щиро приєднується до побажань на щастя, на долю, на довгі літа.

Дружній шарж Євгена САМОЙЛОВА.

З Новим роком! З новим строком!

«Оголосити нинішній рік роком депутата» (Із пропозиції)

З Новим роком, шановні виборці, з новим щастям! З новими виборами!

Бажаю вам у новому році всього того, що маю я.

Сьогодні я можу із впевненістю заявити, що перевиконав свою програму, з якою виступав перед вами чотири роки тому.

Передусім став політично зрілим. Коли приймаються важливі рішення, я — на лікарняному. При натяку на поіменне голосування — здаю аналізи. Коли шукають винних — на прогріванні.

Тепер нехай кине у мене каменюкою той, хто скаже, що я прийняв нереальний закон.

Коли голосували за Конституцію — у мене шукали апендикс. Коли приймали бюджет — мені пломбували зуб мудрості.

Тому всі закони, які дають користь, — моя робота, а ті, що завдають шкоди, — їхні. У жодної людини не повертається язик заявити: «А хто цього... вибрав?»

По-друге. Коли ви мене запитували, чи будете жити гірше, я категорично заявив, що ні! І тепер у мене совість чиста. Бо жити гірше просто неможливо.

По-третє. Я стояв на платформі минулих часів і згарячу пообіцяв, що за період мого депутатства ви станете почуватися, ніби при комунізмі. Те, що не було побудовано за вісімдесят років, ми втілили в життя всього лише за чотири. Ви працюєте, як вам і обіцяли, безплатно і кожен по можливості! Це і є омріяний ідеал.

По-четверте. Чотири роки стою на позиціях прозорої політичної діяльності. Саме тому не вилазив із телевізійного ящика. Не відходив від четвертого мікрофона. Ліва рука завжди просила слова, а права тиснула на кнопки. Нехай знову кине у мене каменюкою той, хто мене не бачив, не чув, не знає.

Навіть головуючий просив:

— Опустіть руку, бо я не бачу за нею політичного моменту. Мало того, досвід моєї роботи вивчається комітетами і фракціями. Наприклад, я можу за кілька секунд проголосувати вісьмома картками відсутніх колег.

Як ви помітили на екрані телевізора, частина нашого корпусу проводить засідання у стані дрімоти. Це наша хвороба. Ідеш на засідання бадьорий, а тільки присядеш у залі — нападає сон. Я навіть до лікаря ходив на консультацію.

— Нічого дивного, — заспокоїв. — Нормальна реакція організму. Хороша заробітна плата. Премії. Оплата відряджень. Поїздки за кордон. Путівка до моря. Жодних турбот. Вам же не доводиться хвилюватися, що завтра не буде за що кусень хліба купити? У такій ситуації будь-який телепень засне. Добре, що ви хоч щось робите. Хоча, коли ви спите, людям спокійніше.

Навіть навчив, як куняти, не хропучи. Виявляється, на лівому боці треба лежати. Я й іншим порадив. Досвід швидко перейняли.

По-п'яте. Я заявляв, що буду боротися з депутатською недоторканністю. Щоразу, коли я повертаюся з Києва, мене зустрічає теща й грубо запитує:

— Що ви там робите? Ми живемо все краще й краще, а народ — все гірше й гірше.

Навіть погані слова вживає. Та й моїм виборцям воля. Коли я через півроку з'явився у своєму окрузі, мене всі торкалися й вигукували:

— Ну, копія, як на екрані!

Тож я доторканний.

По-шосте. Живемо скромно, на одну мою зарплату. Проте від сусідів немає відбою, цікавляться, чому ми товстішаємо. Та це вже політична хвороба. Цей діагноз зрозуміє не кожен.

Працював під гаслом «Якщо не мені, то кому?!» Переконаний, що перші чотири роки — це адаптація в парламенті, розв'язання особистих проблем, проблем сімейства, дітей, тещі, братів і сестер. А також —політичний круїз по закордону, вивчення цивілізованої поведінки на прийомах, презентаціях, пляжах і в ресторанах. Тепер у мене цей досвід є. Є все. Наступних чотири роки присвячу для вас, мої любі виборці.

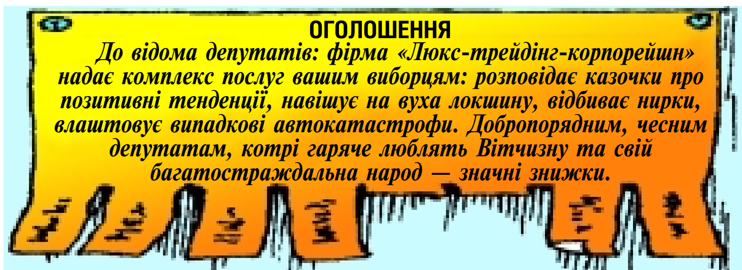
Я об'їздив півсвіту, а другої такої країни, як наша, де так вільно дихає людина, не знаю.

Що я хочу вам побажати у новому році? Підніміть чарку і випийте за те, щоб залишитися із старими депутатами. Голосуймо за мене! А не проголосуєте, то й біс з вами. Пройду за партійним списком.

Переконаний, що нинішній рік — рік депутата, а не кози.

За це і вип'ємо!

Віктор СЕМЕНЯКА.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Від фекалій до кефалі

«Комсомольская правда в Украине»:

У Верховній Раді обговорювали україно-російський конфлікт навколо острова Тузла. Учора нардепи захищали цивільні права кефалі.

Від чергового:

— Коли вже права наших громадян тонуть у «комсомольських» фекаліях, тоді в газеті починають спливати цивільні права кефалі.

Слово Грача — не горобець

Леонід Грач, лідер КПУ:

...Таманський губернатор з точки зору захисту берега все робить зовсім правильно... Тому вчиняти, як кажуть в Одесі, кіпіш через те, чого не існує, не треба.

Від чергового:

То чи не випливає з цього, що після Тузли товариш Грач здаватиме Одесу?

Купол під Банковою?

«Столичні новини»:

Тобто в усіх політичних зіткненнях винний купол?

Нестор Шуфрич, лідер фракції СДПУ(о):

— ...Купол (Верховної Ради. — **Черг**.) давить дуже сильно. Але основна причина — лихо з розуму.

Від чергового:

— І розум підказує вам, пане Шуфрич, що цей купол треба запхати під дах Банкової?

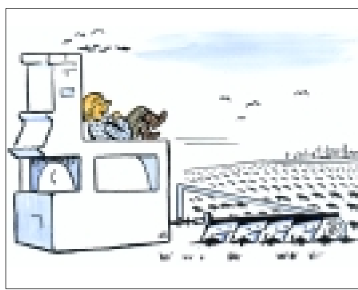
Розумний — не дурень

Анатолій Кінах, лідер партії УСПП:

— Сподіваюсь, наша влада розумнішатиме з кожним днем. З допомогою УСПП, звичайно.

Від чергового:

— Боюся, що вашої допомоги не приймуть! У них власного розуму нема куди складати.

Мал. Михайла САЧКА, Олександра МОНАСТИРСЬКОГО, Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО та Василя ФЛЬОРКА.

Тези й антитези

■ Безрідні Івани зазвичай дбають тільки про себе.

■ Без'ядерні можуть погрожувати іншим тільки СНІДом.

■ Зацікав роботою чесних так, як кілерів... Економіка запрацює!..

■ Немає майбутнього — будь безсмертним!..

■ Один раз одружений ніколи не знатиме всієї правди про себе, жінок і шлюб.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

МІНІ-БАЙКИ

Не без підстав

За мужність, відвагу — за риси, за ці
Цінують нас всюди, — шуміли Зайці...

Коти в трансі

Чергову бочку накотив
Мишачий форум на Котів...

Вірнопіданний

За миску недоїдків аж до небес
Готовий Господаря славити Пес...

Прагматик

Пічкур чи Рибка золота —
Лише пожива для Кота...

Гумка

— Я можу звести нанівець
Усе, що створить Олівець...

Стільки років без біфштекса

Аж причепилася Іржа
До Нержавійного Ножа...

Дочекався

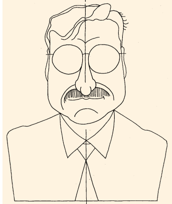
А все, панімаєш, Вершини шукав... —
Над вбитим Орлом просльозився Шакал...

Критик

Ну, голос трохи є...
Але з вбранням як туго, —
Спів Солов'я оцінює Папуга...

Сергій КОВАЛЬ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ

Цього дня

■ 1868 р. Народилася письменниця Євгенія Ярошинська. ■ 1908 р. У Коломиї народилася Дарія Каранович-Гординська, піаністка і педагог. З 1953 викладала в Українському музичному інституті в Нью-Йорку. ■ 1918 р. У Львові організовано Українську національну раду, яка проголосила створення Української держави на етнічних українських землях Австро-Угорщини. ■ 1920 р. У Харкові розпочався перший Всеукраїнський з'їзд комнезамів. ■ 1921 р. У складі РРФСР утворено Кримську АРСР. ■ 1945 р. Засновано Ужгородський університет. ■ 1955 р. Пуск першого агрегата Каховської ГЕС.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

з 20 по 26 жовтня 2003 року

Будьте готові використати будь-яку несподівану можливість. Успіх можливий, якщо ви будете активні і заповзятливі.

ОВЕН. Ваша прихована творча діяльність може дати свої плоди, які вас порадують. Якщо ви захочете розповісти про успіхи друзям, то вони, найімовірніше, не зрозуміють вас. Краще поділіться результатами власних досліджень з колегами і підлеглими. Вашої уваги потребуватимуть батьки. Можливо, необхідно виділити їм невелику суму грошей з вашого бюджету.

ТЕЛЕЦЬ. Хтось із друзів запропонує вам співпрацю. Навіть якщо їхні мотиви та цілі вам незрозумілі, все одно не поспішайте відмовлятися. Намагайтеся більше часу проводити в колективі або в товаристві. Ви можете зав'язати вигідне знайомство з людиною, яка старша за вас або займає високе становище. Приділіть більше уваги освіті дітей, це період, коли можна щось зробити і змінити.

БЛИЗНЯТА. Рівень, на якому ви виконуватимете ваші службові обов'язки, буде високо оцінений начальством. Можливо, завдяки цьому ви отримаєте підвищення і, ймовірно, невелику, але стабільну надбавку до зарплати. Єдине, що вас може бентежити, це ваша професійна підготовка і офіційна освіта. Ймовірно, вони не відповідатимуть тому, що записано в посадовій інструкції.

РАК. Ваш авторитет стане ще стійкіший, ніж раніше, і не тільки серед близьких людей. А все завдяки тому, що ви досягнете великих творчих успіхів. Оточуючі з повагою обговорюватимуть і коментуватимуть ваше вміння використати знання, які ви маєте. Можливо, хтось присвятить весь цей час коханому. Нехай вас не засмучує деяка невизначеність у ваших інтимних стосунках.

ЛЕВ. У цей період зусилля вашого чоловіка у пошуках коштів для придбання нерухомості або великих покупок для домівки увінчаються успіхом. Щоправда, вас може непокоїти його самопочуття: головне, щоб він не намагався розслабитися за допомогою наркотиків або алкоголю і не зловживав ними. Можливо, якусь частину отриманих грошей він захоче витратити на вас. Зробіть, так, щоб йому було це приємно.

ДІВА. У вас має бути в цей період багато найрізноманітніших контактів, зустрічей і поїздок. Користуйтеся моментом, бо на оточуючих ви нині справляєте дуже позитивне враження. Це допоможе вам знайти те, що шукаєте, і домогтися того, чого хочете. Можливо, ви захочете отримати необхідні вам зараз знання або навички, це ще більше підвищить ваш авторитет. У вас може зав'язатися дружба з людиною старшого віку, що стане тривалою.

ТЕРЕЗИ. Ваше становище на роботі стане набагато стійкішим і стабільнішим. Начальство буде вами задоволене. Щонайменше, ви отримаєте подяку і визнання за виконання своїх службових обов'язків. А в ліпшому разі до цього ще додадуть грошову премію в розмірі вашого місячного заробітку. І нехай ваші хвилювання виявляться приємними, бо вони будуть пов'язані з тим, що купити дітям або коханій людині.

СКОРПІОН. У цей період ви привертатимете до себе увагу інших. Для оточуючих ви станете цікавим і приємним співрозмовником. Тому намагайтеся бути більше у товаристві, а не сидіти вдома. Ви зможете познайомитися з цікавими людьми. Ці знайомства, ймовірно, переростуть у міцну та тривалу дружбу. Ви самі будете романтично налаштовані і можете закохатися. Якщо у вас є діти, то проведіть більше часу з ними, це надовго запам'ятається.

СТРІЛЕЦЬ. Найбільше ви захочете залишитися вдома в тиші та на самоті. І, можливо, вам це вдасться. Але якщо не родичі, то сусіди обов'язково порушать ваш спокій. Ви, як завжди, кмітливі і можете вигадати будь-яку відмовку або сказати, як воно є, і вас зрозуміють. Коли ви планували серйозну розмову з батьком, то можете це зробити, запросивши його туди, де вам ніхто не заважатиме. Обговоріть ваші спільні фінансові проблеми.

КОЗЕРІГ. Ви здатні виявити свої лідерські здібності, об'єднати навколо себе друзів, подруг і однодумців. Вам може дуже допомогти ваша ерудиція, особливі знання і ораторське мистецтво, а також потрібні і корисні зв'язки. Не засмучуйтеся, якщо на це у вас піде більше сил і коштів, ніж ви планували.

ВОДОЛІЙ. Начальство нині вас досить високо цінує, тому ви можете розраховувати на нову відповідальну посаду і високу зарплату. Звичайно, вас мучитимуть сумніви і невпевненість, але ви намагайтеся їх подолати або розібратися, в чому їх причина. Можливо, у вас просто погане самопочуття через втому. Скористайтеся цим періодом, щоб зміцнити свої стосунки з колегами і підлеглими.

РИБИ. Ви сповнені рішучості і творчого ентузіазму, прагнучи підвищити свій професійний або інтелектуальний рівень. Ви зараз здатні розпочати новий курс навчання. Якщо ви планували поїздку або подорож, то це сприятливий час для її здійснення. Знайдіть собі компаньйонів, тоді ваша поїздка може стати ще насиченішою та захопливішою.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

У жовтні тільки руки зябнуть, а в листопаді й ноги дубнуть

20 жовтня — Сергія Послушного. З цього дня вже чекали зими. Якщо земля вкриється сніжком, то через місяць бути справжній зимі.

22 жовтня — Якова. Зима стає на ноги. Після Якова тепла ніякого.

23 жовтня — Євлампія. Куди ріжки місяця покажуть, звідти будуть дути вітри.

Прикмети жовтня

■ Рано линяють голуби — на ранні приморозки й холодну зиму.

■ Якщо восени сіренький ранок, то чекай ясного дня.

■ Уранці туман піднімається, утворюючи хмари, — перед дощем, а як припадає до землі — на сонячний день.

■ Червоний місяць — на вітер, блідий — на дощ.

■ Чорна бузина і калина достигли не по порі — чекай холодної і лютої зими.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311193. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

